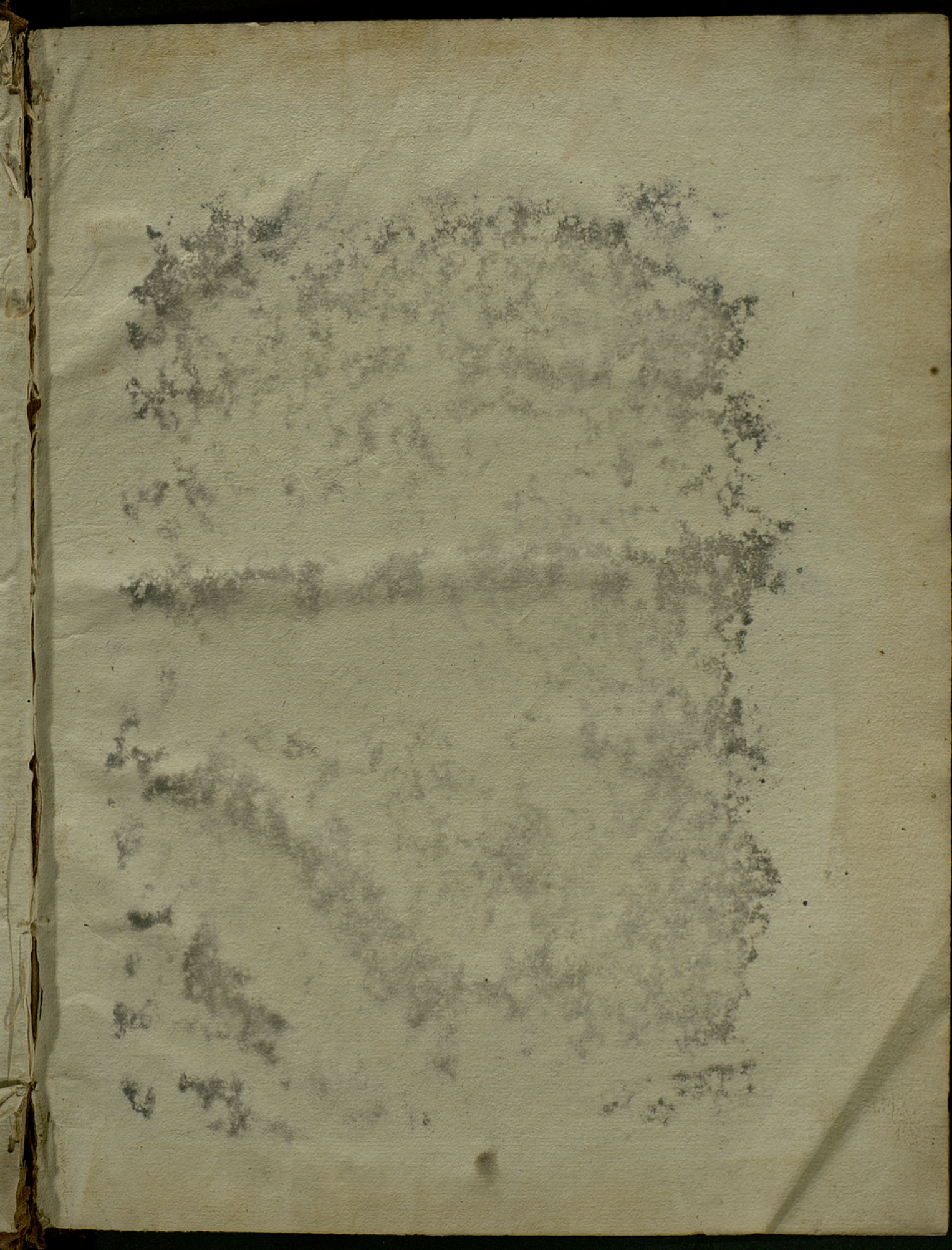

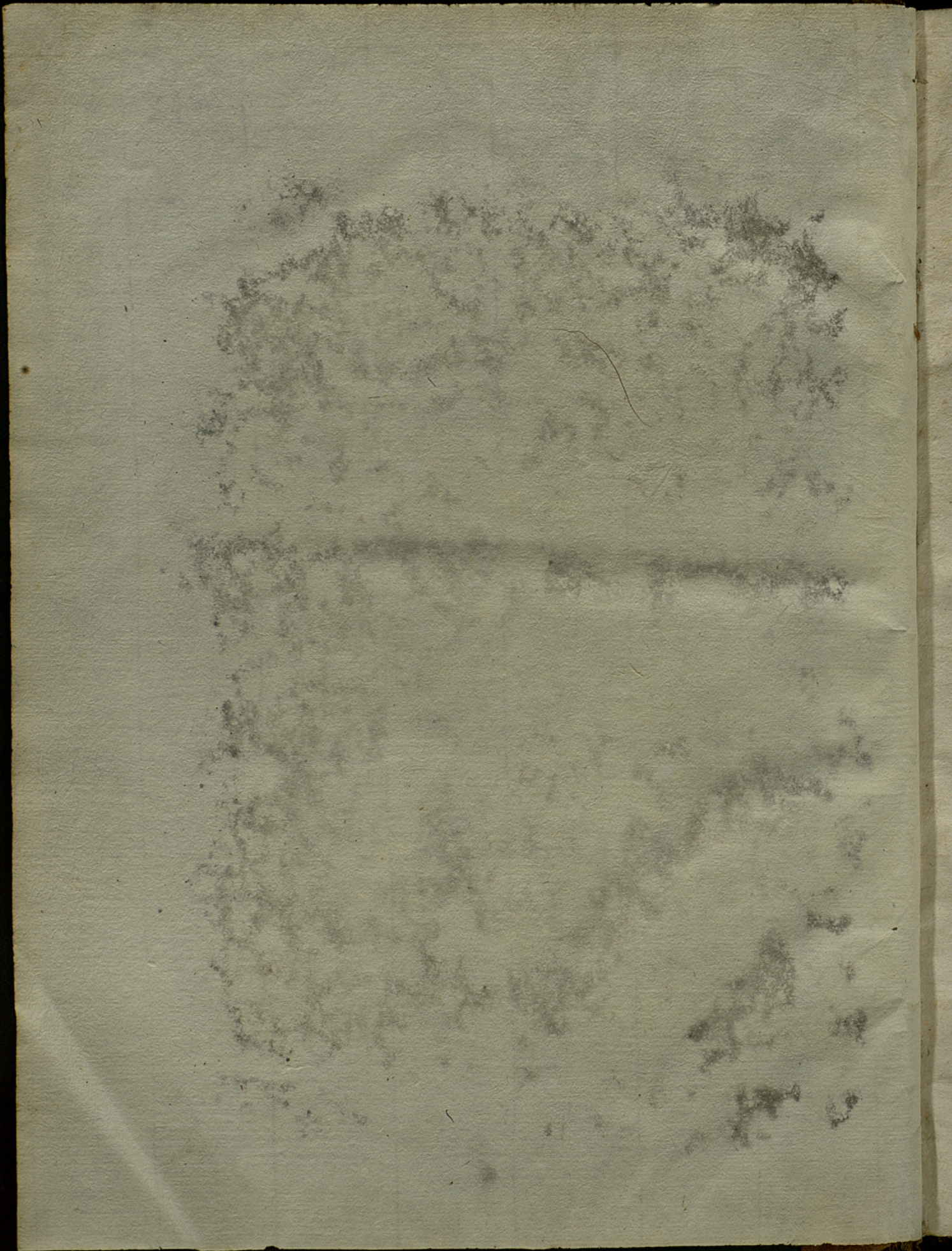

Est. B-76

Tab. 4

N.º 10

FLORA
COCHINCHINENSIS.

FOR A
COCHINCHINENSIS

FLORA COCHINCHINENSIS:

SISTENS

PLANTAS IN REGNO COCHINCHINA NASCENTES.

QUIBUS ACCEDUNT ALIÆ

OBSERVATÆ

IN

SINENSI IMPERIO,

AFRICA ORIENTALI,

INDIÆQUE LOCIS VARIIS.

OMNES DISPOSITÆ SECUNDUM

SYSTEMA SEXUALE LINNÆANUM.

LABORE, AC STUDIO

JOANNIS DE LOUREIRO

Regiæ Scientiarum Academiæ Ulyssiponenſis Socii : olim in Cochinchinâ Catholicæ Fidei Præconis : ibique rebus Mathematicis ,
ac Physicis in Aulâ Præfecti.

Jussu Acad. R. Scient. in lucem edita.

*Xylaloen , Myrrham , Piper ardens , Sacchara profert :
Pluraque , si repetas , officiosa dabit.*

TOMUS II.

UNIVERSIDADE DE COIMBRA
JARDIM BOTANICO

ULYSSIPONE
TYPIS, ET EXPENSIS ACADEMICIS.

ANNO M.DCCXC.

Permissu Regii Concilii pro Examine, & Censurâ Librorum.

N-5

FOR A COCHINCHINEN 315

PLANTAS IN REGNO COCHINCHINA NASCENTES.

QUIBUS ACCEDUNT ALIA

SINCE I MET HER

AFRICA ORIENTALIS

INDIAN OF LOUISIANA

OMNES DISTOSIT SE CUNDUM

SYSTEMA SEXUALE LINNAEUM.

JAZZBORE. AC STUDIO

JOANNIS DE LOUREIRO

John A. R. Scienc. in lucem edit.

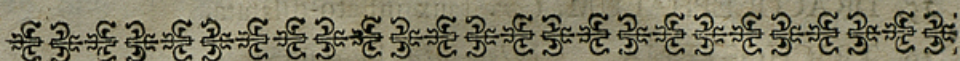
ИЗДАТО

ULYSSES
TYPIS, ET EXPENSIS ACADEMICIS

ДОКЛАДЫ

Examine Regis Consilii pro Examine, & Capite

CLASSIS XIV.

DIDYNAMIA

GYMNOSPERMIA

* *Calyces sub-quinquefidi.*

1. LEONURUS.	<i>Antheræ</i> punctis nitidis adspersæ.
2. MENTHA.	<i>Filamenta</i> distantia, recta. <i>Cor.</i> sub-æqualis.
3. TEUCRIUM.	<i>Cor.</i> labium superius divaricatum : <i>staminibus</i> ascendentibus pervium.
4. A JUGA.	<i>Cor.</i> labium superius staminibus brevius.
5. BETONICA.	<i>Cor.</i> labium superius planum, adscendens : tubo cylindrico. <i>Stam.</i> longitudine faucis.
6. BALLOTA.	<i>Cor.</i> labium superius fornicatum. <i>Calyx</i> 10-striatus.
7. LAMIUM.	<i>Cor.</i> labium inferius utrinque dente setaceo.
8. STACHIS.	<i>Cor.</i> labium inferius lateribus reflexum. <i>Stam.</i> deflorata ad latera deflexa.
9. NEPETA.	<i>Cor.</i> labium inferius crenatum. <i>Faux</i> margine reflexo.
† 10. BARBULA.	<i>Cor.</i> labium inferius magnum, fimbriatum.

** *Calyces bilabiati.*

11. SCUTELLARIA.	<i>Cal.</i> fructiferus, operculatus.
12. MELISSA.	<i>Cal.</i> angulatus, scariosus : <i>labio</i> superiore ascendente.
† 13. DENTIDIA.	<i>Cal.</i> labium superius 3-fidum denticulatum.
14. OCYMUM.	<i>Cor.</i> resupinata. <i>Filam.</i> bina basis processu.
	Zz 15. DRA.

15. DRACOCEPHALUM. *Cor.* faux inflato-dilatata.
 16. TRICHOSTEMA. *Filamenta* longissima.
 † 17. COLEUS. *Filamenta* in tubum coalita, stylum vaginantia.
 18. ORIGANUM. *Strobilus* calyces colligens.
 19. CLINOPODIUM. *Involutum* calyces colligens.

ANGIOSPERMIA.

* *Calyces* bifidi.

20. ACANTHUS. *Capsula* 2-locularis. *Cor.* 1-labiata, 3-fida. *Antheræ* villosæ.

** *Calyces* 4-fidi.

21. GMELINA. *Drupa* nucleo 2-loculari. *Cor.* bilabiata. *Antheræ* binæ crassiores bipartitæ.
 22. LANTANA. *Drupa* nucleo 2-loculari. *Cor.* hippocraterif. *Stigma* uncinatum.
 23. BARLERIA. *Capsula* 2-locularis. *Cor.* infundibulif. *Sem.* bina. *Caps.* elastica.

*** *Calyces* quinquefidi.

- † 24. CAMPSIS. *Caps.* 2-locularis. *Cor.* infundibulif. *Stamin.* mutuo inflexa.
 25. DIGITALIS. *Caps.* 2-locularis. *Cor.* campanulata, subtus ventricosa. *Stam.* declinata.
 26. BIGNONIA. *Caps.* 2-locularis. *Cor.* campanulata. *Sem.* alata.
 27. RUELLIA. *Caps.* 2-locularis. *Cor.* campanulata. *Stamin.* per paria approximata.
 † 28. DICEROS. *Caps.* 2-locularis. *Cor.* campanulata: laciniis obcordatis. *Antheræ* lobis divaricatis.

- 359
29. SESAMUM. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* campanulata, inæqualis. *Rudim.* filamentum quinti.
30. CHELONE. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* perforata, inflata, clausa. *Rudim.* filamentum quinti.
31. ANTIRRHINUM. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* perforata, subtus nectario prominente.
32. COLUMNEA. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* ringens, supra basin gibba. *Antheræ* connexæ.
- † 33. MAZUS. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* ringens: faucibus papillosum. *Antheræ* connexæ. *Cal.* 5-gonus.
34. MANVLEA. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* limbus 5-partitus: laciniâ inferiore profundiore, reflexa.
35. MARTYNIA. *Caps.* 4 - locularis, lignosa. *Cor.* ringens, inflata.
36. CORNUTIA. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* ringens. *Stylus* longissimus.
37. CLERODENDRUM. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* ringens. *Stam.* longissima.
38. VOLKAMERIA. *Bacca* 2 - sperma. *Cor.* laciniis secundis. *Sem.* bilocularia.
39. VITEX. *Bacca* 4 - sperma. *Cor.* ringens: labio superiore 3 - fido.
- † 40. TRIPINNA. *Bacca* polysperma. *Cor.* sub-campanulata; 5-fida: summâ maiori. *Cal.* cyathiformis.
- **** *Calyces multifidi.*
- † 41. SEPTAS. *Caps.* 2 - locularis. *Cor.* infundibulif. *Cal.* 7 - partitus, inæqualis.
- ***** *Calyces polyphylli.*
- † 42. PICRIA. *Bacca* 2 - locularis. *Cor.* ringens. *Cal.* 4-phyllus.

GYMNOSPERMIA.

GENUS I. LEONURUS.

Char. Gener. *Antherae* punctis nitidis adpersæ. Lin. fy. pl. G. 780.

Sp. 1. LEONURUS MARRUBIASTRUM. γ . . .

Differ. spec. Leon. *foliis* ovatis, lanceolatisque; serratis: *calycibus* sessilibus, spinosis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis, erectus, simplex, quadrifidus. *Folia* omnia lanceolata, serrata, tomentosa, opposita. *Flos* croceus, capitulis lateralibus: *calycibus* spinosis, sessilibus. *Corolla* ringens: tubo longo: labio superiore oblongo, integro, villoso, fornicato, stamina obtegente: inferiore brevior, 3-fido, laciniis obtusis. *Antherae* oblongæ, 2-fidæ, compressæ, exoticae. In illis microscopio observavi puncta illa nitida, elevata, sub-globosa, sparsa: cognovique nihil aliud esse, quam pollen vesiculare conglobatum, quod se junctim, aut in particulas minores conjunctum similiter nitet in aliis floris partibus, germine, filamentis, & interiori tubo corollæ, in quas deciderat.

Habitat prope litora Africæ Orientalis in Zanguebariâ.

Sideritis foliis ovatis, & lanceolatis, inciso-serratis. Lin. H. Cliff. pag. 313. Leonurus Marrubiastrum. Burm. Ind. pag. 127.

GENUS II. MENTHA.

Char. Gener. *Cor.* sub-æqualis, 4-fida: laciniâ latiore emarginatâ. *Stam.* erecta, distantia. Lin. fy. pl. G. 771.

Sp. 1. MENTHA CRISPA. α Rau húng: Rau thom tau. β . . .

Differ. spec. Ment. *spicis* capitatis: *foliis* cordatis, dentatis, undulatis, sessilibus: *staminibus* corollam æquantibus. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Radix* perennis. *Caulis* herbaceus, sub-erectus, 6-pollicaris, 4-gonus, repens, rubescens. *Folia* sub-rotunda, sub-cordata, dentata, crispa, sessilia opposita. *Flos* dilutè purpureus: *spicis* brevibus, capitatis. *Stamina* corollam su-æquantia.

Habitat culta in Cochinchinâ, & Chinâ ubique obvia.

Hort. Cliff. pag. 306. Berg. Mat. Med. pag. 343.

Virtus: totius herbæ. Resolvens, Stomachica, Deobstruens, Anthelmintica.

Usus in Anorexiâ, Colicâ, Hystericâ, Vermibus, obstructionibus mentericis, maximè infantum. Præterea frequens, & gratus in condimento ciborum ejus usus.

Sp. 2.

Sp. 2. MENTHA HIRSUTA. α Rau thom nam. β Hiâm tấi.
 Differ. spec. Ment. *floribus* capitatis : *foliis* ovatis pubescentibus ;
 serratis : *staminibus* corollâ longioribus. Lin. sp. 6.
 Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , 1-pedalis , erectus , cespitosus , 4-
 gonus : radice perenni , repente. *Folia* ovato-lanceolata , serrata ,
 pilosa , non crispa , opposita. *Flos* albo-violaceus , axillaris , capi-
 tulatus : pedunculis propriis brevibus , communi longiore : *involu-*
cro communi 2-phylo , lanceolato. *Stamina* corollâ longiora : *pe-*
dunculi omnes pilosi. Odor , sapor , usus fere iidem , qui præce-
 dentis , sed debiliores.
 Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ similiter culta.
 Mentha Aquatica hirsuta. Bauh. hist. 3. pag. 224. Hill. Brit. herb. pag.
 351. sp. 1. tab. 50. fig. 11.

Sp. 3. MENTHA PULEGIUM. α Cây bạc hà. β Pồ hó.
 Differ. spec. Ment. *floribus* verticillatis : *foliis* ovatis , obtusis , sub-
 crenatis : *caulibus* sub-teretibus , repentibus : *staminibus* corollâ ,
 longioribus. Lin. sp. 14.
 Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , perennis , sesquipedalis , sub-tetra-
 gonus , fuscus , repens. *Folia* ovato-lanceolata , sub-crenata , oppo-
 sita , petiolata. *Flos* albo-purpureus , verticillis axillaribus. *Calyx* 5-
 fidus. *Corolla* infundibuliformis , 5-fida , sub-æqualis. *Stamina* Di-
 dynamica , erecta , corollâ longiora. *Semina* 4 , nuda.
 Habitat agrestis , cultaque in Chinâ , & Cochinchinâ.
 Pulegium Latifolium. Bauh. Pin. pag. 222. Matth. in Diosc. 1. 3. cap.
 30. pag. 521. fig. ibi.
 Virtus : foliorum. Resolvens , Pectoralis , Cephalica , Diaphoretica ,
 Emmenagoga. Prodest in Asthmate , Tussi , Hysteriâ , Cephalgiâ ,
 Epilepsiâ puerorum.

† Sp. 4. MENTHA STELLATA. α Rau ngu hoang.
 Differ. spec. Ment. *spicis* congestis , terminalibus : *foliis* stellatis ;
 serratis.
 Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , erectus , 1-pedalis , 4-fidus : ra-
 dice perenni , repente. *Folia* stellata , quaterna , oblonga , obtusa ,
 serrata , glabra. *Flos* minimus , albo-violaceus : *spicis* oblongis ,
 congestis , terminalibus. *Calyx* 5-fidus , erectus , persistens : laciniis
 acutis , sub-æqualibus. *Corolla* tubulosa , calyce duplo longior , basi
 dilatata : limbo patente , 4-fido , laciniis obtusis , brevibus , unâ
 emarginatâ. *Filamenta* 4 , quorum duo breviora , erecta , distantia ,
 corollâ longiora : pilis longis in medio circumdata. *Antheræ* sub-
 rotundæ , minimæ. *Germen* 4-fidum , superum. *Stylus* 2-fidus , de-
 flexus ,

18362 DIDYNAMIA. GYMNOSPERMIA.

flexus, æqualis staminibus. *Stigmata* patentia. *Semina* 4, subrotunda, nuda.

Habitat loca humida inculta in Cochinchinâ.

GENUS III. TEUCRIUM.

Char. Gener. Cor. labium superius (nullum) ultra basim 2-partitum, divaricatum ubi *stamina*. Lin. fy. pl. G. 764.

Sp. 1. TEUCRIUM POLIUM. β *Ti tam tsào*. α *Đĩa tam thao*.

Differ. spec. Teuc. *capitulis* sub-rotundis: *foliis* oblongis, obtusis, crenatis, tomentosis, sessilibus: *caule* prostrato. Lin. sp. 32.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 1-pedalis, sub-erectus, cespitosus, perennis, 4-gonus, purpurascens. *Folia* ovato-oblonga, obtusa, crenato-incisa, tomentosa, opposita, petiolis brevibus. *Flos* dilute purpureus, capitulis sub-rotundis, densis, pilosissimis, terminalibus. *Calyx* 5-fidus. *Corollæ* labium superius brevissimum, divaricatum, emarginaturâ amplexens *stamina* ascendentiâ: labium inferius 3-fidum, laciniis rotundatis, mediâ emarginatâ. Glandula ad basim germinis, ut in *Lathræâ*. *Semina* 4 nuda, calycein, & corollæ tubum in maturitate dilatantia.

Habitat incultum prope Cantonem Sinarum.

Polium candidum tomentosum, flore purpureo. Tourn. Inst. pag. 206. sp. 9.

Sp. 2. TEUCRIUM MASSILIENSE. α *Tiá tò dát*.

Differ. spec. Teuc. *foliis* ovatis, rugosis, inciso-crenatis: *caulibus* erectis: *racemis* rectis secundis. Lin. sp. 24.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 3-pedalis, erectus, 4-gonus, albicans, glaber. *Folia* ovata, acuta, profundè crenata, rugosa, opposita. *Flos* violaceus, spicis erectis, terminalibus. *Calyx* ovatus, 5-fidus. *Corollæ* tubo cylindræo: labio superiore sub-nullo. *Semina* 4, nuda. Magnam hujus plantæ virtutem prædicant indigenæ, quam propriâ experienciâ nondum probatam inculcare non præsumo.

Habitat incultum in Cochinchinâ.

Teucrium Creticum. Clus. hist. 1. pag. 348. *Chamædris* fruticosa. Me-lissæ folio. Tournef. Inst. pag. 205. sp. 8.

Sp. 3. TEUCRIUM UNDULATUM. α *Cây dôm dôm*.

Differ. spec. Teuc. *foliis* oblongis, undulatis, sub-crenatis: *corymbo* terminali.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, teres, 5-pedalis: *ramis* paten-

patentibus. *Folia* ovato-oblonga, obtusa, undulata, sub-crenata; glabra, opposita, petiolata. *Flos* pallidus, corymbo racemoso, terminali. *Corolla* 5-fida: tubo brevi: laciniis obtusis, superioribus divaricatis. *Stamina* longissima, ascendentia. *Semina* 4-nuda, calyce persistente fota.

Habitat ad sepes Cochinchinæ.

† Sp. 4. TEUCRIUM THEA. α Cây Chè baong.

Differ. spec. Teuc. *foliis* ovato-lanceolatis: *caule* procumbente: *pedunculis* axillaribus 3-floris.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 8-pedalis, procumbens, glaber; inermis, teres, ramosus. *Folia* ovato-oblonga, acuta, integerrima, petiolata, glabra, opposita. *Flos* albus, axillaris: pedunculis 3-floris. *Stamina* Didynamica, corollâ longiora. *Stigma* acutum 2-partitum. *Semina* 4, calyce fota.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Virtus: foliorum. Attenuans, Deobstruens, Diuretica. Theam. vocant indigenæ, addito vernaculo nomine: eâque frequenter utuntur ad digestionem promovendam, maximè quando sentiunt stomachum gravatum nimia ingurgitatione.

GENUS IV. AJUGA.

Char. Gener. *Cor.* labium superius minimum. *Stam.* labio superiore longiora. Lin. sy. pl. G. 763.

Sp. 1. AJUGA ORIENTALIS. α Thich thao.

Differ. spec. Aj. *floribus* resupinatis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* sesquipedalis, erectus, 4-gonus, perennis; fusco-purpureus. *Folia* ovata, sub-acuta, crenata, subtus tomentosa, opposita. *Flos* purpurascens, terminalis, & axillaris, spicatus. *Calyx* acutè semiquinque fidus, hirsutus, connivens. *Corolla* resupinata, labio superiore vix ullo, laciniis binis minimis, divaricatis, utrinque adhærentibus labio inferiori, 3-fido. *Stam.* Didynamica, brevia. *Semina* nuda.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

Bugula Orientalis, villosa, flore inverso, candido, cum oris purpureis. Tournef. Cor. pag. 14. lin. 30. Ajuga Orientalis. Thunb. Jap. pag. 243.

Sp. 2. AJUGA REPTANS. β . . .

Differ. spec. Aj. *stolonibus* reptantibus. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, teres, villosus, repens. *Folia* ovata,

364 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA

ta, utrinque attenuata, crenata, incisa, crassa, villosa, opposita; radicalia minora. *Flos* albus, spicis terminalibus, verticillatis, interruptis: *bracteis* ovato-lanceolatis, integerrimis. *Calyx* 5-fidus, hirsutus, laciniis æqualibus, conniventibus. *Corollæ* labium superius minimum, staminibus brevius. *Semina* 4, calyce persistente servata. *Corollæ* non resupinatae.

Habitat inculta circa Cantonem Sinarum. Nomen Sinicum non potui indagare.

Consolida Media, pratensis, purpurea. Bauh. Pin. pag. 260. n. 2.
Ajuga Decumbens. Thunb. Jap. pag. 243.

GENUS V. BETONICA.

Char. Gener. *Cal.* aristatus. *Cor.* labium superius adscendens, planiusculum: tubo cylindrico. Lin. fy. pl. G. 776.

Sp. I. BETONICA OFFICINALIS? α Hoac huong. β Hổ hiàm.

Differ. spec. Bet. *spicâ* interruptâ. *Corollarum* labii lacinia intermedia emarginata. Lin. sp. I.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, sesquipedalis, sub-erectus, 4-gonus: *radice* repente: *ramis* oppositis, geniculatis. *Folia* oblongo-ovata, aliqua sub-cordata, profundè crenata, utrinque pubescentia, opposita: petiolis longis, gracilibus. Odor sub-aromaticus, gratus, debilis. Sapor fatuus. Florentem non vidi, quamvis in proprio horto per multos annos cultam: adeoque de speciè certò judicare non possum nisi ex habitu.

Habitat non rarò culta in Cochinchinâ, & in Chinâ.

Berg. Mat. Med. pag. 555. Betonica. Hort. Cliffort. pag. 310.

Virtus: foliorum. Calefaciens, Tonica, Stomachica.

GENUS VI. BALLOTA.

Char. Gener. *Cal.* hippocrateriformis, 5-dentatus, 10-striatus. *Corollæ* labium superius crenatum concavum. Lin. fy. pl. G. 778.

† Sp. I. BALLOTA PILOSA. α Rau nhaong.

Differ. spec. Bal. *foliis* ovatis, crenatis, tomentosis: *verticillis* pilosis: *calycibus* 10-dentatis.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, 4-pedalis, erectus, debilis, 4-gonus, striatus, pilosus, ramosus. *Folia* ovata, acuta, crenata, tomentosa, opposita. *Flos* albus, 2-labiatus, verticillis axillaribus, pilosis. *Calyx* tubulosus, recurvus, 10-striatus, limbo 10-dentato, dentibus acutis, reflexis. *Corollæ* labium superius fornicatum, integrum:

integrum : inferius patens , 3-fidum. *Semina* 4 , nuda. Stam. Didynamica.

Observ. A Ballotâ Distichâ imprimis differt calycibus 10-dentatis. Differt etiam foliis ovatis , crenatis , nec cordatis , & serratis ut in Ballota Distichâ videntur.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

GENUS VII. LAMIUM.

Char. Gener. *Cor.* labium superius integrum , fornicatum : labium inferius 2-lobum. *Faux* utrinque margine dentata. Lin. sy. pl. G. 774.

Sp. I. LAMIUM GARGANICUM. α Cỏ cắt lơn. β Hĩ kiem tsào.

Differ. spec. Lam. *foliis* cordatis , pubescentibus : *corollis* fauce inflatâ , tubo recto , dente utrinque gemino. Lin. sp. 3.

Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , perennis , erectus , 3-pedalis , 4-gonus , ramosus , albicans. *Folia* cordata , sub-acuta , inæqualiter crenata , pubescentia , opposita petiolata. *Flos* albo-purpureus , spicis verticillatis. *Calyx* 5-fidus. *Corollæ* labium superius fornicatum , integrum : inferius 2-lobum. Tubus rectus. *Faux* utrinque margine dentatâ. *Stamina* didynamica : *antheris* sub-rotundis , purpureis. *Stigma* acutum , 2-fidum. *Semina* 4 , nuda.

Habitat incultum in Cochinchinâ , & Chinâ : odore ingratum.

Thunb. Fl. Jap. pag. 246.

GENUS VIII. STACHYS.

Char. Gener. *Cor.* labium superius fornicatum : lab. inferius lateribus reflexum : intermediâ maiore , emarginatâ. *Stamina* deflorata versus latera reflexa. Lin. sy. pl. G. 777.

† Sp. I. STACHYS ARTEMISIA. α Cây Ich mẫu. β Kẽ hoãi : Sung úy.

Differ. spec. Stac. *verticillis* multifloris : *foliis* incis : *caule* simplici.

Hab. , & notæ. *Caulis* annuus , rectus , simplex , 3-pedalis , 4-gonus , sulcatus , albicans. *Folia* magna , radicalia sub-rotunda , crenata : caulina longiora , pinnati-fida , incisa , subtus tomentosa , petiolata , opposita. *Flos* bilabiatus , albo-purpureus , oblongus , verticillis polyfloris , axillaribus. *Calyx* angulatus , 5-fidus , laciniis acutis , binis inferioribus longioribus , pungentibus. *Corollæ* labium superius ovatum , integerrimum , fornicatum : inferius 3-fidum , laciniâ mediâ emarginatâ , lateralibus reflexis. *Stamina* 4 , quorum duo breviora , ad labium superius deflexa. *Stigma* acutum , 2-fidum.

Thunb.

Aaa

Semi-

566 DIDYNAMIA. GYMNOSPERMIA.

Semina 4, nuda, longiuscula. *Odor* parum gratus. *Sapor* sub-amarus.

Habitat culta, incultaque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Virtus : foliorum, florum, & feminum. Resolvens, Corroborans. Valet in affectibus Hystericis, & aliis provenientius ex utero, cujus fluorem cohibet, dolores sedat, sanguinis grumos dissolvit, secundinas expellit. *Ufus* tam internus, quam externus, nec violentus.

Observ. Habitus hujus plantæ nondum florentis est valde similis Artemisæ Unicaulis : virtus Medica ab Artemisæ Vulgaris vix differt; ideo aliqui Practici in illis locis pro verâ Artemisâ habuerunt. Ast flos omnino repugnat, qui veræ Stachyos est.

GENUS IX. NEPETA.

Char. Gener. *Cor.* labium inferius lacinulâ intermediâ crenatâ. *Faux* margine reflexo. *Stam.* approximata. Lin. fy. pl. G. 768.

Sp. 1. NEPETA HIRSUTA. « Cay mè dat.

Differ. spec. Nep. *floribus* sessilibus verticillato-spicatis, tomento obvolutis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 1-pedalis, erectus, 4-gonus, pilosus, pallidus. *Folia* lanceolata, serrata, hirsuta, sessilia, opposita. *Flos* albus, sessilis, verticillis axillaribus, pilis multis intermixtis. *Corollæ* labium inferius latius, crenatum : *faucis* margine reflexâ. *Stamina* recta, approximata. *Semina* 4.

Habitat spontanea in agris Cochinchinæ.

Hort. Clifort. pag. 311. n. 3.

+ GENUS X. BARBULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-fidum : laciniis acutis, erectis, æqualibus.

Cor. Ringens, tubo calyci æquali : limbo 5-fido, laciniis 4 labii superioris ovatis, erectis, sub-æqualibus : labium inferus magnum, patens, incurvum, terminatum subtriangulâ longâ, capillari.

Stam. Filamenta 4, erecta, quorum 2 longiora, corollam superantia. *Antheræ* sub-rotundæ.

Pist. Germen sub-rotundum, 4-fuleum. *Stylus* 2-fidus, brevior staminibus. *Stigmata* simplicia.

Peric. Nullum. *Calyx* connivens.

Sem. 4, sub-rotunda, nuda.

Nom.

Nom. Barbulam dixi a fimbriâ barbatâ labii inferioris.

Char. Gener. Cor. Labium inferius magnum, fimbriatum: superius 4-fidum, laciniis ovatis.

† Sp. 1. BARBULA SINENSIS. β Sat song kim.

Differ. spec. Bar. floribus verticillatis: foliis oblongis, ferratis.

Hab. Frutex lignosus, 1-pedalis: ramis ascendentibus, paucis. Folia ovato-oblonga, obtusa, ferrata, basi integerrima, lineata, tomentosa, opposita: petiolis brevibus. Flos albus axillaris, verticillis fastigiatis. Planta grati odoris.

Habitat Cantone Sinarum inculta.

GENUS XI. SCUTELLARIA.

Char. Gener. Cal. ore integro: post florescentiam clauso, operculato. Lin. sy. gl. G. 792.

Sp. 1. SCUTELLARIA ALTISSIMA. α Cây thiết cốt: Trá tò rừng.

Differ. spec. Scut. foliis cordato-oblongis, acuminatis, ferratis: spicis sub-nudis. Lin. sp. 14.

Hab. & notæ. Caulis suffruticosus, erectus, 3-pedalis, 4-gonus, ramosus. Folia cordato-oblonga, acuminata, ferrata, tomentosa, opposita. Flos cæruleus, spicis longis, sub-nudis, terminalibus. Stamina 4, Didynamica, longa. Stigma acutum. Calyx integer, foliolo quodam rotundo, concavo semina nuda operiens.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Cassida Orientalis altissima, urticæ folio. Tourn. Cor. pag. 11. lin. 15.

Virtus. Emmenagoga, Consolidans. Usus externus proficiuus in ossium fracturis.

Sp. 2. SCUTELLARIA ALBIDA. α Thiết cốt tàu.

Differ. spec. Scut. foliis sub-cordatis, ferratis, rugosis, opacis: spicis secundis: bracteis ovatis. Lin. sp. 2.

Hab. & notæ. Caulis perennis, 1-pedalis, 4-gonus, tomentosus, rubescens, sub-erectus, aliquando repens. Folia cordata, obtusa, ferrata, opposita, petiolata. Flos pallidus, spicis brevibus, foliosis, terminalibus.

Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Scutellaria Teucree facie, flore albo. Bauh. hist. 3. pag. 291.

Sp. 3. SCUTELLARIA ALPINA. α Hán sản thảo.

Differ. spec. Scut. foliis cordatis, inciso-crenatis: spicis imbricatis; rotundato-tetragonis. Lin. sp. 3.

Aaa ii

Hab.,

368 DIDYNAMIA. GYMNOSPERMIA.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, erectus, sesquipedalis. *Folia* cordata, obtusa, profundè crenata, tomentosa, opposita. *Flos* violaceus, terminalis, spicis oblongis, sub-tetragonis. *Calyx* integer, rotundatus, pilosus. *Corolla* ringens, tubo longo, ad basim tumido, retrorsum flexo. *Semina* 4, squamâ calycinâ tecta.

Habitat in Cochinchinâ, agrestis.

Teucrium Alpinum, inodorum, magno flore. Bauh. Pin. pag. 247. n. 5.

GENUS XII. MELISSA.

Char. Gener. *Cal.* aridus, supra planiusculus: labio superiore sub-fas-tigatio. *Cor.* labium superius sub-fornicatum, 2-fidum: labium inferius lobo mediò cordato. Lin. sy. pl. G. 786.

Sp. I. MELISSA CRETICA. β Tsù sū. α Tu tò.

Differ. spec. Mel. *racemis* terminalibus: *pedunculis* solitariis, brevissimis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, erectus, 4-gonus, ramosus. *Folia* lato-ovata, acuta, obtusè ferrata, lævia, opposita, petiolis longis. *Flos* albo-purpureus, racemis spicatis, terminalibus: *pedunculis* florum brevissimis. *Caulis*, *petioli*, *folia*, *calyces*, omnia rubro-fusca, parco viridi maculata, mixto odore Pulegii, & cimicum imbuta.

Habitat culta in Chinâ, & Cochinchinâ.

Thunb-Japon. pag. 247. *Calamintha Clinopodii Austriaci* foliis, odore Pulegii. Pluk. Almg. 75. tab. 163. fig. 4.

Virtus: foliorum, & seminum. Resolvens, Diaphoretica, Cephalica. Prodest in Cephalgiâ, Hypochondriaci, & Maniâ ex humoribus crassis, & frigidis ortis. Foliis recentibus vescuntur indigenæ in acetariis.

† Sp. 2. MELISSA RUGOSA. α Tiá tò nhàm lá.

Differ. spec. Mel. *racemis* confertis axillaribus, & terminalibus: *foliis* rugosissimis, sub-rotundis, acuminatis.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, sesquipedalis, 4-gonus, erectus, ramosissimus. *Folia* rugosissima, sub-rotunda, acuminata, ferrata, opposita, petiolata. *Flos* albo-ruber, racemis confertis axillaribus, & terminalibus. Planta tota, corollis exceptis, colore obscuro-viridi prædita. Odore, & virtute præcedenti similis.

Habitat culta, & spontanea in Cochinchinâ.

GENUS XIII. DENTIDIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium bilabiatum, 5-fidum, nitidum, pilosum, 5-nervium; erectum: laciniis 3 superioribus obtusis, denticulatis: 2 inferioribus subulatis, longioribus.

Corolla. Ringens, pilosa: labio superiore 4-fido, laciniis sub-æqualibus, rotundatis, erectis: labio inferiore maiore, integerrimo, incurvo, reflexo.

Stam. Filamenta Didynamica, fauci insistentia, omnia corollâ breviora. Antheræ 2-lobæ, stantes, lobis ad basim divaricatis.

Pist. Germen 4-fidum. Stylus brevis, æqualis staminibus. Stigma acutum, 2-fidum.

Peric. Nullum. Calyx persistens, femina fovens.

Sem. 4, sub-rotunda.

Nom. Dentidia a calycis laciniis superioribus denticulatis.

Char. Gener. Cal. laciniis 3, superioribus denticulatis. Cor. labium superius brevius, 4-fidum: inferius integerrimum.

† Sp. I. DENTIDIA NANKINENSIS. β Kiām năn tsù sū.

Differ. spec. Dent. foliis reniformibus, fimbriatis: spicis prismaticis, axillaribus.

Hab. Caulis herbaceus annuus, 1-pedalis, erectus, duriusculus, 4-gonus, rectus, purpureus, glaber: ramis brachiatis. Folia reniformia, concava, limbo reflexo, fimbriato, glabra, fusco-purpurea, opposita, petiolis longis. Flos albo-ruber, spicis prismaticis, quadrangulis, axillaribus. Planta aspectu elegans: colore, & odore Melissæ Creticæ similis: foliis, spicis, calyce, & corollâ differens.

Habitat Nankini in Sinis: inde Cantonem delata ob pulchritudinem studiosè colitur.

GENUS XIV. OCYMU M.

Char. Gener. Cal. labio superiore orbiculato: inferiore 4-fido. Corollæ resupinatæ alterum labium 4-fidum, alterum indivisum. Filamenta exteriora basi processum emittentia. Lin. sy. pl. G. 790.

Sp. I. OCYMU GRATISSIMUM. α Rau é lôn lá.

Differ. spec. Oc. caule suffruticoso: foliis lanceolato-ovatis, racemis teretibus. Lin. sp. 3.

Hab. 3

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, rectus, 5-pedalis, 4-fulcatus, glaber, albicans, ramosus. *Folia* lanceolato-ovata, sub-ferrata, subtus punctata, superius lanuginosa, pallida, odoratissima, opposita, petiolata. *Flos* albus, *calycibus* coloratis: *racemis* spicatis, lateralibus, & terminalibus: *bracteis* acutis flores pedunculatos distinguuntibus.

Habitat in hortis Cochinchinæ.

Ocymum Zeylanicum, perenne, odoratissimum, latifolium. Burm. Zeyl. pag. 174. tab. 89. fig. 1. *Oc. Gratiissimum*. Burm. Ind. pag. 129. Virt. Pellens, Excitans, Stomachica. Usus culinaris.

Sp. 2. OCYUM BASILICUM. α Rau É tiá: Rau Qûe.

Differ. spec. *Oc. foliis* ovatis glabris: *calycibus* ciliatis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 3-pedalis, erectus, teres, fuscus, tomentosus, ramis rectis, ascenduntibus. *Folia* ovata, sub-acuta, ferrata, pubescentia, rubro-fusca, undulata, opposita, petiolata, caryophyllos aromaticos redolentia. *Flos* albus, minutus, racemis spicatis, longis, erectis, terminalibus: *calycibus* pilosis, bracteatis, pedunculatis.

Habitat cultum in hortis Cochinchinæ.

Basilicum Indicum, tertium, nigrum. Rumph. Amb. 1. 8. c. 55. tab. 92. fig. 1. *Ocimum Crispum* Thunb. Jap. pag. 248. *Ocymum Caryophyllatum* maius. Bauh. Pin. pag. 226.

Virtus: foliorum, & spicarum efficacior præcedente. Attenuans, Pellens, Excitans, Cephalica. Valet in Cephalgia petuitosa, doloribus Rheumaticis, & vagis. Semina efficacissima habentur contra morfus, & venena serpentum, si masticata partim devorentur, partim recenti plagæ imponantur.

Sp. 3. OCYUM MINIMUM. α Rau é nhô lá.

Differ. spec. *Oc. foliis* ovatis, integerrimis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 1-pedalis, teres, glaber: ramis multis, patentibus. *Folia* ovata, integerrima, parva, glabra, opposita, odorata, lætè virentia. *Flos* albus, spicis simplicibus, terminalibus.

Habitat in hortis Cochinchinæ rarè.

Ocymum Minimum. Burm. Ind. pag. 129. Bauh. Pin. pag. 226. n. 10.

† Sp. 4. OCYUM AFRICANUM. γ

Differ. spec. *Ocym. foliis* lanceolatis, integerrimis, pilosis: *spicis* terminalibus, verticillatis, interruptis.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 1-pedalis, erectus, 4-gonus, pilosus: ramis paucis, ascenduntibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima,

DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA. 371

rima, pilosa, opposita, petiolata. *Flos* albus, minutus, resupinatus, *spicis* verticillatis, erectis, longis, terminalibus: verticillis interruptis, hirsutis. Tota planta suave-olet.

Habitat incultum in arenariis Africæ Orientalis, ubi illud virens ad examen revocavi.

Huic approximatur *spicâ* verticillatâ *Ocymum Album*. Lin. sp. 4. *Ocymum Verticillatum*. Lin. Jun. Sup. plant. pag. 276. *Ocymum Virgatum* Thunb. Jap. pag. 250. & *Ocymum Citratum* Rumph. Amb. 1. 8. c. 57. tab. 93. fig. 1. Omnia tamen ab Africano differunt foliis rotundioribus, & aliis notis. Rumphianum minus distat. Notandum est easdem *Ocymi* species, etiam in Indiâ, earum natali solo, frequenter variare habitum, & formam.

GENUS XV. DRACOCEPHALUM.

Char. Gener. *Cor.* faux inflata: *labium* superius concavum. Lin. sy. pl. G. 787.

† Sp. 1. DRACOCEPHALUM COCHINCHINENSE. α Cay. co. ed. 2.
Differ. spec. *Drac.* *floribus* spicatis: *bracteis* sub-rotundis, acutis.
Foliis ovato-lanceolatis, integerrimis.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 10-pollicaris, erectus, 4-gonus fulcatus, villosus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, villosa, pauca, opposita. *Flos* violaceus, spicatus, terminalis: *bracteis* sub-rotundis, acutis, multifloris. *Corolla* fauce inflatâ: labio superiore concavo. *Filamenta* Didynamica, pilosa. *Stigma* acutum, 2-fidum, laciniis inæqualibus, mutuo inflexis. *Semina* 4.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

GENUS XVI. TRICHOSTEMA.

Char. Gener. *Cor.* labium superius falcatum. *Stamina* longissima. Lin. sy. pl. G. 791.

† Sp. 1. TRICHOSTEMA SPIRALIS. α Cay. rân. med.
Differ. spec. *Tric.* *staminibus* longissimis, spiralibus.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 4-pedalis, erectus, 4-gonus: *ramis* brachiatis. *Folia* ovata, acuta, integerrima, tomentosa, opposita. *Flos* albo-violaceus, spicis longis, terminalibus. *Calyx* 2-labiatus. *Corolla* ringens, labio superiore falcato. *Stamina* longissima, in helicem convoluta (quorum 2-breviora) intra corollam retenta. *Semina* 4, nuda.

Observ. Ad *Trich.* *Brachiatam* Linnæi quodammodo accedit: sed nostræ

372 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

nostræ stamina nullatenus brevia dici possunt, imo nec mediocria.
Habitat inculta in Cochinchinâ.

GENUS XVII. COLEUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium bilabiatum: labio superiore 4-fido, laciniis linearibus: inferiore lanceolato, integerrimo, incurvo, longiore.

Cor. Ringens, calycem superans: labio superiore ascendente, brevi obtuso, 4-fido, laciniis lateralibus brevioribus: labio inferiore ovato, concavo, integro, duplò longiore.

Stam. Filamenta 4 (quorum 2 breviora) filiformia, sub-inflexa, faucibus infidentia, corollâ duplò longiora: omnia ad medium usque coalita in tubum, vaginantem stylum. Antheræ ovatæ, incumbentes.

Pist. Germen 4-fidum. Stylus æqualis staminibus. Stigma acutum, 2-fidum.

Peric. Nullum. Calyx fovens femina.

Sém. 4 ovata.

Nom. (Κολέος vagina) a filamentis stylum vaginantibus.

Char. Gener. Filamenta in tubum coalita, stylum vaginantia.

† Sp. 1. COLEUS AMBOINICUS. Rau thom loung: Tĩa tò tau.

Differ. spec. Col. foliis subcordatis, crenatis, carnosis: spicis terminalibus, longissimis.

Hab. Radix perennis, repens. Caulis herbaceus, 3-pedalis, sub erectus, crassus, teres, ad apicem sub-4 gonus, pilosus, pallidus. Folia subcordata, subrotunda, obtusa, crenata, carnosâ, pilosa, albicantia, mollia, odorata, opposita, petiolis longis. Flos purpurascens, terminalis, spicis longis, verticillatis, interruptis.

Habitat in hortis Cochinchinæ, & in variis Indiæ locis, præsertim humidis.

Marrubium Amboinicum Album. Rumph. Amb. 1. 8. c. 75. tab. 72.

Marrubium Odoratissimum Betonica folio. Burm. Zeyl. pag. 153. tab. 71. fig. 1. Marrubium Zeylanicum, Odoratum, Nepetæ facie,

folio Lamii Panonici. Herm. Mus. Zeyl. pag. 30.

Obs. Hæc planta, ejusque flores sat bene describuntur a Rumphio, loco citato: spica vero (non flores singuli) melius repræsentatur a Burmanno.

Virt. Resolvens, Tonica, Cephalicâ. Prodest in Asthmate, antiquâ

Tussi, affectionibus Epilepticis, & Convulsivis. Odor totius plantæ vehemens, nec ingratus: sapor subardens. Usus etiam edulis.

GE-

GENUS XVIII. ORIGANUM.

Char. Gener. *Strobilus* tetragonus, spicatus, calyces Colligens. Lin.
sy. pl. G. 784.

Sp. 1. ORIGANUM DICTAMNUS. β Quām tūm fām fūm.

Differ. spec. Orig. *Foliis* inferioribus tomentosis: *spicis* nutantibus.

Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, 1-pedalis, durus, rectus: ramis longis debilibus, brachiatis. *Folia* ovata, acuta, serrata, inferiora tomentosa, superiora glabra, punctata, opposita. *Flos* albus, *spicis* brevibus, reclinatis, terminalibus: *bracteis* laxis, subrotundis, acuminatis, magnis. Planta grati odoris.

Habitat incultum prope Cantonem Sinarum. Notandum in provinciis Borealibus Sinarum nasci aliam plantam eodem nomine *Fām fūm* vocatam, radice carnosa albā, sub-fusiformi, magni usus in Medicinā, sed prorsus alienam ab Origano.

Dictamnus Creticus. Bauh. Pin. pag. 222. n. 1. Hill. Brit. herb. pag. 381. tab. 54. f. 12.

Virt: totius plantæ. Calefaciens, Deobstruens, Emmenagoga.

Sp. 2. ORIGANUM CRETICUM. β Quām tūm Kīm kiāi.

Differ. spec. Orig. *Spicis* aggregatis, longis, prismaticis, rectis: *bracteis* membranaceis, calyce duplo longioribus. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Caulis* 1-pedalis, perennis, erectus, crassus, 4-gonus, tomentosus, rubescens. *Folia* ovata, subacuta, crenata, rugosa, tomentosa, opposita, petiolata. *Flos* albo-violaceus, *spicis* prismaticis, congestis, terminalibus: *bracteis* flore longioribus. *Calyx* 2-labiatus, pilosus: labio altero ovato, integerrimo: altero 2-fido. *Corolla* ringens, calyce longior: labio superiore 2-fido, connivente: inferiore 3-fido, reflexo. *Bractea* rubescentes, sicut caulis. *Radix* Crassa in multos caudices ascendentes superius divisa. Planta odorata.

Habitat incultum prope Cantonem sinarum.

Virtus. Calefaciens, Tonica, Emmenagoga.

Bauh. Pin. pag. 223. n. 5. Berg. Mat. Med. pag. 562.

Sp. 3. ORIGANUM HERACLEOTICUM. α Kinh giải tau. β . . .

Differ. spec. Orig. *Spicis* longis, pedunculatis, aggregatis: *bracteis* longitudine calycum. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* simplex, 2-pedalis, erectus, 4-gonus, sulcatus, ramosus, perennis. *Folia* ovata, acuta, serrata, basi integerrima.

Bbb

ri-

374 DIDYNA MIA. GYMNOSPERMIA.

rima, glabra, punctata, opposita. *Flos* albo-ruber, spicis linearibus, longis, congestis, plerumque ternis, terminalibus: *bracteis* lanceolatis, calyce brevioribus, aut sub æqualibus, 5-fidis.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ.

Origanum Heracleoticum, Cunila gallinacea Plinii. Bauh. Pin. pag. 223. n. 4.

Sp. 4. ORIGANUM SYRIACUM. α Kinh giới Nam.

Differ. spec. Orig. *Spicis* longis, ternatis, pedunculatis: *foliis* ovatis, villosis. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis*, erectus, 2-pedalis, 4-gonus, durus, ramis diffusis. *Folia* ovata, acuta, tota ferrata, nervis villosis, minuta, opposita. *Flos* rubescens. *Spicis* congestis, sub-ternatis, longis, axillaribus, & terminalibus: fauce villis obstructâ, ut in Thymo.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

Virtus: spicarum tam hujus, quam præcedentis speciei. Pellens, sudorifica, Emmenagoga. Prodest in febre Catarrhali, & in Vertigine: Exteriorius mundat scabiem. Utriusque odor gratus.

Maiorana syriaca, vel Cretica. Bauh. Pin. pag. 224. n. 3.

Sp. 5. ORIGANUM MAIORANA. α β. . . .

Differ. spec. Orig. *Foliis* ovalibus, obtusis: *spicis* subrotundis, compactis, pubescentibus. Lin. sp. 11.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis, multiplex, sub erectus, teres, tenuis. *Folia* ovalia, integerrima, minuta, pubescentia, cinerea, opposita, petiolata. *Flos* albicans, terminalis: *spicis* brevissimis: *bracteis* lato-lanceolatis. Planta odoris gratissimi.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, rara tamen, forsan aliunde ad-
vecta.

Burma. Ind. pag. 128. Maiorana hortensis odorata; perennis. Moris. hist. 3. pag. 359.

Virt. Tonica, Resolvens, Stomachica, Errhina.

G E N U S XIX. CLINOPODIUM.

Char - Gener. *Involucrum* multifetum, verticillo subjectum. Lin. fy. pl. G. 783.

† Sp. 1. CLINOPODIUM ASIATICUM. α Cay Cò.

Differ. spec. Clin. *Foliis* oblongis, nervosis, rugosis, subtus tomentosis: *spicâ* verticillatâ, terminali.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, duos cum dimidio pedes longus, erectus, 4-gonus, 4-fidus, simplex, villosus. *Folia* ovato-oblonga,

ga, obtusa, leviter ferrata, rugosa, polynervia, subtus tomentosa, opposita. *Flos* violaceus, *spica* terminali, oblonga, composita verticillis interruptis: *involucris* acutis, hirsutis, subjectis. *Calyx* 2-labiatus, integerrimus, inæqualis, pilosissimus. *Corolla* labio superiore concavo, æqualiter 3-fido: inferiore refracto, integerrimo, longiore.

Habitat incultum in Cochinchinâ.

ANGIOSPERMIA.

GENUS XX. ACANTHUS.

Char. Gener. *Cal.* bifol; bifidus. *Cor.* 1-labiata, deflexa, 3-fida: *Caps.* 2-locularis. Lin. G. 857.

Sp. I. ACANTHUS ILICIFOLIUS. α Cây Ô rô. β Lão chú lăc.

Differ. spec. Ac. *Foliis* repandis, dentato-spinosis: *caule* fruticoso; aculeato. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Prutex* 3-pedalis, caule, & ramis suberectis, crassis, teretibus, inermibus: *cortice* albedo, viscoso. *Folia* ovato-oblonga, obtusa, magna, dura, sparsa, glabra, sinnato-plicata, angulis omnibus spinosis. *Flos* albus, racemo simplici, erecto, terminali, longo. *Calyx* tubulosus, teres, æqualis: limbo erecto, 4-partito, laciniis acutis, binis exterioribus maioribus. *Corolla* 1-petala, tubo antrorsum truncato: retrorsum extensa in laciniam ovatam, erectam, leviter 3-fidam. *Filamenta* 4, Didynamica, plana, mutuo inflexa, longitudine inter calycem, & corollam. *Antheræ* oblongæ, ciliatæ, stantes. *Germen* ovatum, superum. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigma* simplex. *Capsula* ovata; 2-valvis, 2-locularis, 2-sperma: seminibus oblongis, hinc planis, inde convexis.

Habitat ad ripas fluminum in Cochinchinâ, & Chinâ.

Obsev. Præcedens descriptio pertinet ad plantam Cochinchinensem.

Cantone Sinarum idem habitus: at floris calyx ad basim vestitur foliolis duobus concavis, parvis, calyci adpressis: corollæ vero pars truncata terminatur emarginaturâ, hinc, inde rotundatâ, brevi.

Aquifolium Indicum. Rumph. Amb. l. II. c. 48. t. 71. f. 1. Myracanthus Indicus. Bont. Jav. l. 6. c. 55.

Virtus: radicis. Calefaciens, Attenuans, Diuretica. Bontius asserit multum prodesse in Paralyfi, Asthmate, Colicâ, & expectoratione falsæ petuitæ: quas virtutes extollere non audeo experientiâ destitutus.

GENUS XXI. GMELINA.

Char. Gener. *Cal.* sub-4-dentatus. *Cor.* 4-fida, Campanulata. *Antheræ* bipartitæ; 2 simplices. *Drupa* nucleo 2-loculari. Lin. sy. pl. G. 821.

Sp. 1. GMELINA ASIATICA? α Cây Gang tu hú. Lin. sp. 1.

Differ. spec. Gmel. *Caule* arboreo; *aculeis*, & *foliis* oppositis: *racemo* simplici, terminali.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, 15 pedes alta: *ramis* expansis: *aculeis* oppositis, longis, rectis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, opposita, petiolata, parva. *Flos* luteus, racemo simplici, terminali, amentiformi: *squamis* magnis, ovatis, concavis, integerrimis, rubris, flores singulos protegentibus. *Perianthium* proprium ovatum, carnosum, 2-fidum, laciniis obtusis. *Corolla* ringens, tubo tenui, longiusculo: limbo inflato-rotundo, lateraliter ringente: *labio* superiore fornicato, integro: inferiore 3-fido. *Stamina* 4, Didynamica, corollâ breviora. *Drupa* mediocris, subovalis, carnosâ, lutea, glabra, non edulis: *nuce* ossâ, oblongâ, inæquali, biloculari.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Radix Deiparæ spuria, Lowara. Rumph. Amb. 1. 2. c. 48. pag. 127. tab. 40.

Observ. Quamvis in figurâ Rumphianâ folia sint 3-loba, in nostrâ vero integerrima, non judicavi diversam speciem decernere, cum pleraque alia conveniant, imprimis corollæ forma personata. Pro hoc genere, & specie a Celeb. Lin. citatur Jambosa sylvestris parvifolia, (Rumph. 1. pag. 129. tab. 40.) quæ procul-dubio Eugeniæ species est, nullatenus Gmelinæ.

Virtus. Calefaciens, Resolvens. Valent in doloribus articulorum, & affectibus nervorum radix internè sumpta, folia externè applicata.

GENUS XXII. LANTANA.

Char. Gen. *Cal.* obsolete 4-dentatus. *Stigma* uncinato-refractum. *Drupa* nucleo 2-loculari. Lin. sy. pl. G. 824.

† Sp. 1. LANTANA RACEMOSA. α Cây Tlai.

Differ. spec. Lant. *foliis* oppositis, sub-rotundis: *caule* arboreo inermi: *racemis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, *ramis* patentibus inermibus. *Folia* subrotunda, acuminata, integerrima, plana, glabra, dura, obscurôvi-

ridia, subtus albicantia, opposita, petiolis longis, basi glandulosis. *Flos* albus, magnus, racemis compositis, nudis, vastis, terminalibus. *Cal.* sub-truncatus, denticulis 4-5, minimis. *Corolla* campanulata, 5-fida, sub-æqualis. *Drupa* carnosâ, turbinata, compressa, apice retusa: *nuce* 2-loculari. *Stamina* Didynamica. De stigmate (an uncinatum?) non amplius recordor. Habitat in sylvis Cochinchinæ: ubi ejus lignum cæditur pro ædificiis.

GENUS XXIII. BARLERIA.

Char. Gener. *Cal.* 4-partitus. *Stamina* 2 longè minora. *Caps.* 4-angularis, 2-locularis? 2-valvis, elastica, absque unguibus. *Sem.* 2. Lin. sy. pl. G. 848.

† Sp. I. BARLERIA PROCUMBENS. β Kām quā tsū.

Differ. spec. Barl. inermis: *foliis* lanceolatis, crenatis, hispidis: *capitulis* terminalibus.

Hab. & notæ. *Caulis* suffruticosus, inermis, procumbens, multiplex, tortuosus, hispidus. *Folia* lato-lanceolata, crenata, pilosa, opposita. *Flos* luteus, *capitulis* terminalibus: *bracteis* acuminatis ciliatis. *Calycis* laciniae 4, subulatae, pilosae. *Stamina* 2 valde minora. *Caps.* oblonga, angulata, 2-locularis, 2-sperma: *feminibus* orbiculatis.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

† GENUS XXIV. CAMPSIS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium oblongum, 5-gonum, semiquinquefidum: laciniis acuminatis, erectis, sub-æqualibus.

Cor. Infundibuliformis: tubo calyci æquali: limbo magno, patente, 5-fido, laciniis rotundatis, planis, æqualibus.

Stam. Filamenta 4 (quorum 2 breviora) subulata, mutuo incurva, medio tubo insidentia. *Antheræ* 2-loculares: lobis divaricatis.

Pist. Germen oblongum. *Stylus* filiformis, longior staminibus. *Stigma* spatulatum, 2-fidum, hians.

Peric. Capsula longa, 4-gona, 2-valvis, 2-locularis, polysperma.

Sem. Sub-rotunda, multa.

Nom. (Καμψι, curvatio) ab staminibus mutuo incurvatis.

Char. Gener. *Cal.* 5-gonus, 5-fidus. *Cor.* infundibuliformis, 5-fida. Sta-

Stamina mutuo inflexa. *Caps.* 2-locularis, polysperma.

Sp. 1. CAMPSIS ADREPENS. β Lién siéu.

Differ. spec. Camp. *foliis* 2-pinnatis: *corymbo* racemoso.

Hab. *Caulis* fruticosus, inermis, scandens, radiculis lateralibus arborum truncis adrepens. *Folia* 2-pinata, *foliolis* ovato-lanceolatis, serratis, glabris. *Flos* coruscus, magnus, racemis ordinatè compositis, terminalibus.

Habitat in sylvis prope Cantonem Sinarum.

GENUS XXV. DIGITALIS.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* campanulata, 5-fida, ventricosa. *Caps.* ovata, 2-locularis. Lin. sy. pl. G. 816.

† Sp. 1. DIGITALIS COCHINCHINENSIS. α Cay Bə loun.

Differ. spec. Dig. *foliis* lanceolatis, asperis: *floribus* solitariis, axillaribus: *calycibus* acutis: *corollis* obtusis, apice emarginatis.

Hab. & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis, sub-erectus. *Folia* lanceolata, integerrima, aspera, opposita. *Flos* albo-violaceus, sessilis, axillaris, solitarius: *calycibus* 5-fidis, acutis. *Corolla* campanulata, subtus ventricosa, 5-fida, laciniis obtusis, supremâ emarginatâ. *Capsula* ovata, acuta, 2-locularis.

Habitat in agris, & hortis Cochinchinæ inculta.

† Sp. 2. DIGITALIS SINENSIS. β Tsù hōa yong.

Differ. spec. Dig. *foliis* ovatis, utrinque pilosis: *floribus* solitariis axillaribus: *calycis* laciniis subulatis: *corollis* obtusis, apice integris.

Hab. & notæ. *Caulis* cespitosus, erectus, 1-pedalis, teres, glaber. *Folia* ovata, acuta, serrata, utrinque pilosa, opposita, petiolis brevibus. *Flos* fusco-purpureus, axillaris, solitarius. *Calycis* laciniæ 5, subulatae erectae, suprema maior, aliquando 2-fida. *Corolla* campanulata, ventricosa, 4-fida, laciniis obtusis, summâ maiore, integrâ. *Stamina* Didynamica. *Stigma* cochleariforme. *Capsula* ovato-conica, 2-furcata, 2-locularis, polysperma.

GENUS XXVI. BIGNONIA.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus cyathiformis. *Cor.* fauce campanulata, subtus ventricosa, 5-fida. *Siliqua* bilocularis. *Sem.* membranaceo-alata. Lin. G. 817.

Sp. 1.

Sp. 1. BIGNONIA INDICA. α. Cây Đai muông: Cây do do.

Differ. spec. Bign. *foliis* bipinnatis: *foliolis* integerrimis, ovatis; acuminatis. Lin. sp. 16.

Hab. & notæ. *Arbor* magna, ramis ascendentibus. *Folia* bipinnata, foliolis ovatis, acutis, integerrimis, glabris, oppositis. *Flos* magnus, ruber, racemis erectis, terminalibus. *Calyx* spatha lunata, crassa, colorata, lanosa. *Corolla* 1-petala, ringens: tubo magno, curvo, ventricoso: *labio* superiore truncato: *inferiore* longiore, 3-partito, laciniis ovatis, undulatis, sub-æqualibus. *Filamenta* 4, subulata, quorum 2 longiora, basi tubi corollæ insistentia. *Anthera* binæ in quolibet filamentum, oblongæ, biloculares, magnæ, pendulæ. *Germen* oblongum, sub-4-gonum. *Stylus* subulatus, longior staminibus. *Stigma* spathulatum. *Pericarpium* filiqua longissima, compressa, sub-curva, lanosa, 2-valvis, 4-ocularis, polysperma: dissepimento rectangulo. *Semina* plurima compressa, biloba: lobis orbiculatis, invicem coalitis: alâ membranaceâ lateraliter protensâ: perstrata varia in quolibet loculo disposita, nec imbricata.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, imprimis prope flumina.

Burm. Ind. pag. 131. Pajanelli. Rheed. Malab. 1. pag. 79. tab. 45.

Varietas occurrit in Africâ prope Mozambicum, *caule* arboreo, parvo, *foliis* similiter bipinnatis, *pedunculis* polyfloris, terminalibus: *siliquâ* glabrâ, curvâ, 1-pedali, compressâ: *seminibus* oblongis, 2-lobis, per tres ordines dispositis in quolibet loculo.

† Sp. 2. BIGNONIA PENTANDRA. Cây Ngục ngnac.

Differ. spec. Bign. *foliis* bipinnatis: *staminibus* pentandris: *calyce* carnofo, colorato, 5-dentato.

Differ. spec. *Arbor* mediocris, ramis ascendentibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, glabra, 2-pinnata cum impari. *Flos* magnus, ruber, racemis erectis, terminalibus. *Calyx* tubulosus, 5-gonus, obsolete 5-dentatus, carnosus, coloratus, persistens. *Corolla* monopetala, ringens, tubo crasso, æquali, brevi: *labio* superiore concavo, 2-fido: *inferiore* 3-fido: laciniis omnibus ovatis, crispis, sub-æqualibus. *Filamenta* 5 inæqualia, medio tubo insidentia: *Anthera* 10, oblongis, pendulis, æqualibus, binis in quolibet filamentum. *Germen* oblongum, obtusè 4-gonum. *Stylus* subulatus, longior staminibus. *Stigma* spathulatum. *Siliqua* 2-pedalis, curva, utrinque attenuata, 2-ocularis, 2-valvis, polysperma. *Semina* oblonga, compressa, 2-loba, alata utrinque membranâ tenui.

Habitat prope flumina in Cochinchinâ.

† Sp. 3. BIGNONIA LONGISSIMA. α Cây Quao.
Differ. spec. Bign. *foliis* alternis: *floribus* solitariis, longissimis: *Calyce* nullo.

Hab. & notæ. *Arbor* parva, 9 pedes alta, *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, alterna. *Flos* albus, magnus, solitarius, terminalis. *Cal.* nullus. *Corolla* infundibuliformis, tubo tenui, longissimo: limbo amplo, 5-fido, laciniis ovatis, crispis, sub-æqualibus; incisurâ supremâ brevior. *Filamenta* 4, quorum 2 breviora, ori-tubi inserta. *Antheræ* oblongæ, 2-loculares, binæ in quolibet filamentis, ipsi normales, horizontaliter porrectæ. *Stylus* filiformis, corollæ sub-æqualis. *Stigma* spatulatum. *Siliqua* longa, compressa, curvato-unciformis, 2-valvis: dissepimento longitudinali, cruciformi in 4 loculos divisa. *Semina* plurima compressa, oblonga, 2-loba, in diversa strata ordinata.

Habitat ad ripas fluminum in Cochinchinâ.
Observ. Lignum Equinum (Rumph. Amb. l. 4. c. 40. t. 46.) Linnæo Juniori dictum Bignonia Spathacea (sup. pl. p. 283) satis cum nostrâ convenit longitudine, & formâ corollæ: non autem calyce spathaceo, & foliis pinnatis. Omnès tres species Asiaticæ, quas modo descripsimus (si siliquam cum seminibus excipias) aptari nequeunt Characteri Generico Bignonie a Linnæo explantis Americanis conflato: imo etiam siliqua non semper 2-locularis invenitur in Asiaticis.

GENUS XXVII. RUELLIA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* sub-campānulata. *Stamina* per paria approximata. *Caps.* dentibus elasticis diffiliens. Lin. sy. pl. G. 847.

Sp. 1. RUELLIA ANTIPODA. α Rau Chon vit.
Differ. spec. Ru. *Foliis* mucronato-ferratis: *caule* repente: *floribus*, sub-spicatis, terminalibus, quinis, ternis ve. Lin. sp. 12.

Hab. & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 5-pollicaris, teres, repens, ramis diffusis. *Folia* ovato-lanceolata, serrata, opposita, glabra, sessilia. *Flos* albo-violaceus, terminalis, pedunculis polyfloris. *Calyx* 5-fidus, acutus, erectus, permanens. *Corolla* ringens, 5-fida. *Stamina* per paria curvaturâ approximata. *Capsula* fubulata, teres, longa, 2-localaris, polysperma, elasticè diffiliens.

Habitat spontanea in pratis, & hortis Cochinchinæ.
Burm. Ind. pag. 134. Crusta ollæ maior. Rumph. Amb. l. 9. c. 72. tab. 170. fig. 2. Notandum Rumphium ibi plantam descripsisse pedunculatam.

dunculis polyfloris, subterminalibus, nostris magis conformem: sed in figurâ eam delineasse flore solitario, axillari, quod potius ad Ruelliam Ciliarem referendum est.

Sp. 2. RUELLIA CILIARIS. α Rau thom ^{da} cat.

Differ. spec. Ru. *foliis* dentatis, ciliatis: *floribus* oppositis. Lin. sp 7.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 8-pollicaris, angulatus, sulcatus, ramosus, diffusus, repens. *Folia* ovata, dentata, opposita, subpetiolata. *Flos* albo-violaceus, solitarius, oppositus, axillaris, pedunculis longis. *Calyx* oblongus, angulatus, ciliatus, 5-partitus, persistens. *Corolla* ringens, labio superiore brevior, 2-fido: inferiore 3-fido. *Stamina* Didynamica, approximata: rudimentum duorum filamentorum sterilius inter stamina longiora assurgentium. *Capsula* ovata, 2-locularis, polysperma, apice elasticè dissiliens.

Ruellia Persica? Burm. Ind. pag. 135. tab. 42. fig. 1. Ast ea figura (quamvis a Linnæo Citata) nullatenus cum Linnæanâ descriptione, aut cum nostrâ convenit!

Habitat in agris Cochinchinæ spontanea.

+ GENUS XXVIII. DICEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-partitum: laciniis subulatis, villosis, erectis, subæqualibus.

Cor. Campanulata, 4-fida: tubo intus piloso: laciniis limbi cordatis, unâ maiore.

Stam. Filamenta 4 (quorum 2 longiora) subulata, pilosa, tubo in-hærentia. Antheræ profundè 2-fidæ, divaricatæ, 2-cornes.

Pist. Germen subulatum, breve, 4-sulcum. Stylus tubo æqualis. Stigma Cochleariforme, inflexum.

Peric. Capsula, sub-ovata, 2-locularis, 2-valvis.

Sem. Plurima, rotunda, minima.

Nom. ($\Delta\iota\kappa\epsilon\rho\sigma$ bicornis) ob antheras bicornes.

Char. Gener. Cal. 5-partitus. Cor. Campanulata, 4-fida: laciniis obcordatis, unâ maiore. Antheræ divaricatæ. Caps. 2-locularis.

† Sp. 1. DICEROS COCHINCHINENSIS. α Rau ngu.

Differ. spec. Dic. *foliis* stellatis, carnosis: *floribus* solitariis, axillari-bus.

Hab. *Radix* perennis, repens. *Caulis* herbaceus, 1-pedalis, suberectus, teres, villosus. *Folia* stellata terna, ovato-lanceolata, ferrata,

382 DIDYNAMIA. ANGIOSPERMIA.

ta, carnosâ, glabra. *Flos* albo-violaceus, solitarius, axillaris, pedunculis villosis.

Habitat loca humida in Cochinchinâ.

Ufus. Esculentus in acetariis.

GENUS XXIX. SESAMUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* campanulata 5-fida: lobo infimo maiore. *Rudimentum* filamenti quinti. *Stigma* lanceolatum. *Caps.* 4-locularis. Lin. sy. pl. G. 845.

Sp. 1. SESAMUM ORIENTALE. & Cày Mâ. & Mâ: Chî.

Differ. spec. Ses. *foliis* ovato-oblongis. integris. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, erectus, 3-pedalis, 4-gonus, 4-fulcatus. *Folia* ovato-oblonga, integra, dentata, pilosa, venosa, petiolata, opposita. *Flos* albus, axillaris, solitarius, pedunculatus. *Calyx* 5-partitus, erectus. *Corolla* campanulata, inæqualiter 5-fida. *Capsula* oblonga, 4-gona, 4-fulca, 4-locularis, polysperma: *seminibus* plurimis, compressis, acutiusculis, luteis, nitidis. *Stamina* Didynamica, sine aliquo rudimento filamenti quinti. *Stigma* 2-fidum reflexum. Ad basim cujuslibet pedunculi floris prodeunt ex utrâque axillâ singulæ bractææ lineares, breves, cum angulis glandulis luteis, 5-fidis, quæ flosculi cujusdam minimi speciem ferunt.

Habitat affatim cultum in Cochinchinâ, & Chinâ.

Thunb. Japon. pag. 254. Digitalis Orientalis sesamum dicta. Burm. Zeyl. pag. 87. tab. 38. fig. 1

Virtus: præcipuè femininum, & olei expressi. Resolvens, Emolliens. Prodest in convulsionibus, si folia Absynthii cum illo contundantur, & calidè fricentur artus convulsi. Ufus esculentus in condendis cibis.

GENUS XXX. CHELONE.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Rudimentum* filamenti quinti inter superna stamina. *Caps.* 2-locularis. Lin. sy. pl. G. 806.

Sp. 1. CHELONE OBLIQUA. & . . .

Differ. spec. Chel. *foliis* lanceolatis, petiolatis, ferratis, oppositis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 3-pedalis, erectus: *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, ferrata, glabra, rugosa, petiolata, opposita. *Flos* rubro-purpureus, subterminalis, 2-3-natus. *Cal.* 5-partitus.

Ca-

Corolla personata, inflata, sub-clausa, 5-fida, laciniis, subæqualibus, emarginatis. *Filamenta* 4, Didynamica. *Rudimentum* quinti non erat. *Capsula* 2-locularis, 2-sperma.

Habitat Agrestis in Cochinchinâ.

Mill. ic. 62. tab. 93.

GENUS XXXI. ANTIRRHINUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* basis deorsum prominens, nectarifera. *Caps.* 2-locularis. Lin. sy. pl. G. 308.

Sp. 1. ANTIRRHINUM SPURIUM. β

Differ. spec. Ant. *foliis* ovatis, alternis: *caulibus* procumbentibus. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 3-pedalis, procumbens, pilosus: *ramis* multis, diffusis. *Folia* ovata, cordata, tomentosa, infima opposita, superiora alterna. *Flos* luteus, solitarius, pedunculis axillaribus. *Corolla* nectario calcarato, incurvo: *labio* superiore 2-fido, inferiore 3-fido: *fauce* clausâ.

Habitat incultum Cantone Sinarum.

Antirrhinum caule procumbente, foliis villosis, ovatis, imis conjugatis, superioribus alternis. Hall. Helv. n. 341.

Sp. ANTIRRHINUM LINARIA. β Sôy kúe hoâ.

Differ. spec. Ant. *foliis* lanceolato-linearibus, confertis: *caule* erecto: *spicis* terminalibus sessilibus, floribus imbricatis. Lin. sp. 31.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, duriusculus, erectus, sesquipedalis, simplex, teres: *ramis* erectis, paucis. *Folia* lanceolato-linearia, integerrima, sparsa, confertaque. *Flos* imbricatus, spicis longis, terminalibus, colore dilutè luteo, croceoque variatus. *Calyx* 5-phyllus, acutus: foliolis binis inferioribus divaricatis, *corollæ* calcar subulatum prementibus. *Corolla* labio superiore 2-fido, inferiore 3-fido: *fauce* turgidâ, clausâ. *Stamina* 4, sub-petaliformia, exotica, tortuosa, quorum 2 breviora. *Capsula* subrotunda, apice 2-loba, bilocularis, polysperma, sæpius abortiens.

Habitat Cantone Sinarum, cultum ob speciem floris.

Antirrhinum foliis linearibus, sparsis. Hort. Cliff. pag. 325. Antirrhinum foliis linearibus, adscendentibus, congestis: caule erecto, spicato. Hall. Helv. n. 336.

Sp. 3. ANTIRRHINUM MOLLE. α Rau Chiéo loun.

Differ. spec. Ant. *corollis* ecaudatis: *foliis* oppositis ovatis, tomentosis: *caulibus* procumbentibus. Lin. sp. 40.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, procumbens, 2-pedalis, 4-fidus, pilosus, ramosus. *Folia* ovata, integerrima, parva, utrinque villosissima, opposita. *Flos* purpureus, sub-terminalis, verticillatus: *labio* corollæ superiore 2-fido, inferiore 3-fido: *riclu* clauso: *caudâ* nullâ. *Capsula* oblonga, 2-locularis, *seminibus* lenticularibus.

Habitat spontaneum in pratis Cochinchinæ.

Antirrhinum Hispanicum villosum, origani folio glutinoso. Tourn. Inst. pag. 168.

† Sp. 4. ANTIRRHINUM PORCINUM. α Rau Chiéo heo.

Differ. spec. Ant. *floribus* ecaudatis, verticillatis: *foliis* lanceolatis, oppositis, glabris: *caulibus* erectis.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis, annuus, sub-multiplex, diffusus. *Folia* lanceolata, sub-serrata, glabra, viscosa, sessilia, opposita. *Flos* albo-purpureus, axillaris, verticillatus, multus: *calyce* 5-partito, longiusculo, laciniis subulatis, erectis, pilosis. *Corolla* 5-fida, parum gibba, ecaudata, *riclu* patente, calyce brevior. *Capsula*, 2-locularis, polysperma, apice dehiscens.

Habitat loca humida Cochinchinæ: ubi colligitur pro nutrimento suum, ex quo vernaculum nomen Porcinum.

† Sp. 5. ANTIRRHINUM AQUATICUM. α Rau Chiéo nước.

Differ. spec. Ant. *foliis* verticillatis: *floribus* solitariis: *corollis* rotundè inflatis.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 2-pedalis, erectus, teres, glaber. *Folia* lanceolato-linearibus, verticillata, sub-quaterna, integerrima, glabra, sessilia. *Flos* purpurascens, axillaris, solitarius. *Calyx* 5-partitus. *Corolla* palato aperto, rotundè inflata, personata, labio superiore 2-fido, inferiore 3-fido. *Capsula* oblonga, 2-locularis, polysperma.

Habitat in paludibus Cochinchinæ.

GENUS XXXII. COLUMNEA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* labium superius fornicatum, integrum: supra basim gibba. *Antheræ* connexæ. *Capsula* 2-locularis. Lin. fy. pl. G. 856.

† Sp. 1. COLUMNEA STELLATA. α Hôa Kách.

Differ. spec. Col. *foliis* stellatis: *floribus* solitariis: *caule* repente.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, repens, teres, gracilis, albicans: *ramis* sub-erectis, 4-pollicaribus, tenerrimis. *Folia* ovata, 3 lineas longa, serrata, stellata terna, pallidè virentia, odor-

ri-

rifera, petiolata. *Flos* albus, rubro virgatus, hirsutus, solitarius, axillaris, pedunculatus. *Cal.* 5-partitus, laciniis subulatis, erectis, æqualibus. *Corolla* ringens, tubo longiusculo, vix gibbo: labio superiore fornicato, 3-fido: inferiore 2-fido. *Stamina* Didynamica, per paria invicem incurvata: antheris ovatis, connexis, difficulter separabilibus. *Capsula* subulata, 2-locularis, polysperma. Omnia, præter capsulam, pilosa. *Planta* aquatica, quæ, deficiente humore, statim perit: odore, & aspectu amænissima: mundo muliebri conveniens, & usitata.

Habitat in multis locis Cochinchinæ: colitur in vasis fictilibus, & ligneis aquâ plenis, substrato luto.

Virtus. Emolliens, Refrigerans, Humectans.

GENUS XXXIII. MAZUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, magnum, 5-gonum, 5-fidum: laciniis lanceolatis, patentibus, sub-æqualibus, persistentibus.

Cor. Ringens, labio superiore acuminato, sub-fornicato, leviter 2-fido: inferiore longiore, 3-fido, laciniis rotundatis, inflexis: faux exterius bifurcata, interius confita papillis pedunculatis.

Stam. Filamenta 4 (quorum duo longiora) per paria invicem inflexa. *Antheræ* oblongæ, connexæ.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus filiformis, æqualis staminibus longioribus. Stigma spathulatum, 2-fidum, hians.

Peric. Capsula sub-rotunda, compressa, 2-locularis, 2-valvis, polysperma.

Sem. Multa, ovata, minuscule.

Nom. (Μαζός papilla) a papillis pedunculatis, quæ faucem obstruunt.

Char. Gener. *Cal.* campanulatus. *Cor.* ringens, fauce papillis obstructa. *Antheræ* connexæ. *Caps.* 2-locularis.

† Sp. 1. MAZUS RUGOSUS. α Rau dáng lông lá.

Differ. spec. Maz. *foliis* ovatis rugosis: *spica* laxâ, terminali.

Hab. *Caulis* herbaceus, annuus, sub-erectus, semipedalis, ramosus.

Folia ovata, ferrata, rugosa, opposita. *Flos* albo-violaceus, *spica* longâ, laxâ, pedunculis longiusculis.

Habitat in agris Cochinchinæ.

GENUS XXXIV. MANVLEA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* limbo 5-partito subulato: laciniis superioribus 4 magis connexis. *Caps.* 2-locularis, polysperma. Lin. sy. pl. G. 830.

† Sp. 1. MANVLEA INDIANA. α Non tran Nam.

Differ. spec. Man. *foliis* ovatis, integerrimis, oppositis: *flore* capitato.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis, erectus, durus, villosus, simplex, ramis ascendentibus. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, ciliata, incana, opposita, sessilia. *Flos* cæruleus, capitulis sub-rotundis, bracteis setosis, flosculis intermixtis. *Calyx* 5-partitus, acutus, villis hispidus, sub-æqualis. *Corollæ* limbus 5-partitus, laciniis acutis, 4 superioribus magis connexis. *Stamina* Didynamica, *antheris* connexis. *Capsula* acuminata, 2-locularis, 2-valvis, polysperma. Planta odorata sativæ odore.

Habitat prope maris litora arenosa in Cochinchinâ.

GENUS XXXV. MARTYNIA.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* ringens. *Caps.* lignosa, corticata, rostro hamato, 5-locularis, 2-valvis. Lin. sy. pl. G. 811.

† Sp. 1. MARTYNIA ZANGUEBARIA. γ Biri viri.

Differ. spec. Mart. *foliis* pinnatis-fidis: *flore* axillari solitario: caule procumbente.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, teres, procumbens, ramosus, 8-pedalis. *Folia* oblonga, pinnato-incisa, pilosa, opposita, petiolata. *Flos* dilute purpureus, axillaris, solitarius. *Calyx* 5-phyllus, foliolis lanceolatis, pilosis, expansis, sub-æqualibus, deciduiis. *Corolla* ringens, tubo magno, sub-rotundo-gibboso: limbo brevi, labio superiore 3-fido, obtuso, lacinia media emarginata: labio inferiore ovato, integro, longiore. *Filamenta* 4, Didynamica, subulata, incurva, omnia limbo breviora, basi corollæ insidentia. *Antheræ* oblongæ, 2-loculares, incumbentes. *Germen* superum, sub-rotundum, pilis densis ex corollæ basi assurgentibus occultum. *Stylus* filiformis, longior staminibus. *Stigma* lanceolatum, 2-fidum, erectum. *Pericarpium* capsula lignosa, sub-ovata, compressa, utrinque bisulcata, 2-rostris, 4-locularis, 1-sperma, 2-valvis: rostris recurvis: cortice coriaceo, tenui.

Habitat in litoribus Zanguebar Africae Orientalis.

Observ. Convenit cum Martyniâ Annuâ (Reliq. Houst. pag. 5. tab. 10.) loculis 4, monospermis, & formâ drupæ; cur enim capsulam potius dicemus, quam drupam? Labia etiam corollæ convenire possunt, si duas lacinias laterales labio superiori adjudicemus, non inferiori: ut Houlstonus fecit: fissura autem suprema in plantâ Africanâ brevior est, & pro emarginaturâ censei debet: tubus brevior, sub-globosus.

GENUS XXXVI. CORNUTIA.

Char. Gener. Cal. 5-dentatus. Stamina Corollâ longiora. Stylus longissimus. Bacca 1-sperma. Lin. sy. pl. G. 825.

+ Sp. CORNUTIA QUINATA. 𐄡 Ū sī kām.

Differ. spec. Corn. foliis 5-natis, lanceolato-ovatis: flore racemoso.

Hab., & notæ. Arbor mediocris: ramis patentibus, teretibus. Folia 5-nata, lanceolato-ovata, acuminata, integerrima glabra: petiolo communi longo. Flos luteo-viridis, racemis terminalibus. Calyx leviter 5-dentatus. Corolla sub-infundibuliformis, ringens: labio superiore 3-fido: inferiore 2-fido, brevior. Stamina Didynamica, corollâ longiora. Stylus longior corollâ, & staminibus, non tamen longissimus. Stigma 2-fidum, reflexum. Bacca subrotunda, gibbosa, Carnosa, 1-sperma.

Habitat in sylvis prope Cantonem sinarum.

GENUS XXXVII. CLERODENDRUM.

Char. Gener. Cal. 5-fidus, campanulatus. Cor. tubo filiformi: limbo 5-partito, æquali. Stamina longissima intra lacinias maximè hiantes. Bacca 1-sperma. Lin. sy pl. G. 852.

Sp. 1. CLERODENDRUM INFORTUNATUM. 𐄡 Fung mī chū.

Differ. spec. Cler. foliis cordatis tomentosis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. Caulis fruticosus, erectus, 7-pedalis: ramis 4-gonis; 4-fulcatis. Folia magna, cordata, lato-ovata, acuminata, sub-crenata, pilosa, rugosa, opposita, petiolis longis. Flos terminalis Corymbo racemoso, vasto. Calyx, corolla, stamina, stylus, pedunculi omnia coloris coccinei rutili. Calyx 5-fidus, campanulatus. Corolla tubo longo, tenui: limbo 5-fido, subæquali, rotundato: stamina longissima, per fissuram supremam Corollæ ascendunt: antheris nutantibus, basi emarginatis. Stylus longus: stigmate acuto, bifido. Bacca 1-sperma.

Habitat Cantone. Sinarum.

Burm.

Burm. Ind. pag. 137. Burm. Zeyl. pag. 66. tab. 29.

GENUS XXXVIII. VOLKAMERIA.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus, *Cor.* laciniis secundis. *Bacca* 2 sperma.
Sem. 2-locularia. Lin. sy. pl. G. 851.

Sp. 1. VOLKAMERIA INERMIS. β Sān fú mún. Lin. sp. 2.

Differ. spec. Volk. *ramis* inermibus: *foliis* lanceolatis integerrimis: *floribus* sub-ternis, axillaribus.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, 5-pedalis, teres, inermis, ramosissimus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, nitida, opposita, petiolata. *Flos* albus, axillaris, pedunculis sub-trifloris. *Calyx* albus, acutè 5-fidus, persistens. *Corollæ* tubus tenuis, longissimus, limbus 5-fidus, laciniis ad latera divaricatis. *Stamina* 4, purpurea, corollâ multo longiora. *Bacca* supera, 4-sulca, *seminibus* duobus, bilocularibus.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

Jasminum Litoreum. Rumph. Amb. l. 7. cap. 47. tab. 46.

† Sp. 2. VOLKAMERIA PUMILA. α Sān tâng lûng.

Differ. sp. Volk. *foliis* lanceolatis, sub-integerrimis, tomentosis: *pedunculis* sub-sexfloris, axillaribus.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 1-pedalis, erectus, teres, inermis, simplex, ramosus. *Folia* lanceolata, sub-integerrima, tomentosa, magna, opposita, petiolata. *Flos* ruber, pedunculis 5-6-floris, axillaribus. *Calyx* magnus, inflatus, acutè 5-fidus, persistens. *Corolla* 5-fida, longa, sub-æqualis. *Stamina* Didynamica, corollâ longiora. *Bacca* sub-rotunda, 4-sulca, exsucca, 2-locularis, 1-sperma, seminibus 2-locularibus.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

† Sp. 3. VOLKAMERIA PETASITES. α Cay Bông roi.

Differ. spec. Volk. *foliis* ovatis, acuminatis, rugosis: *racemis* laxis, terminalibus.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 5-pedalis, erectus: *ramis* diffusis, brachiatis, ramulis sub-tetragonis, rubentibus. *Folia* ovata, acuminata, sub-ferrata, rugosa, glabra: *petiolis* longis, oppositis. *Flos* terminalis, racemis laxis, sub-divisis: *calyce*, & *pedunculis* fuscorubris. *Calyx* 5-gonus, inflatus, magnus, 5-partitus, laciniis acutis, persistens. *Corolla* viridi-lutea, monopetala: tubo longo, tenui: limbo 5-fido, laciniis ovatis, concavis, sub-æqualibus. *Stamina* 4, Didynamica, tenuia, brevia, fauci corollæ inhærentia:

antheris ovatis, magnis, nutantibus. *Germen* sub-rotundum, superum. *Stylus* subulatus, æqualis staminibus. *Stigma* acutum, bifidum. *Bacca* sub-rotunda, 4-sulca, 2-locularis, 1-sperma: *Semine* bilobo, biloculari, duriusculo.

Habitat in dumeris Cochinchinæ.

Petalites Agrestis. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 54. tab. 49.

Observ. Hanc plantam Linnæus adjunxit Clerodendro Infortunato, procul-dubio fructu non viso. Ego sæpe observavi in vivis fruticibus baccam nullatenus 1-spermam, ut in Clerodendro, sed quasi 4-fidam, bilocularem scilicet, seminibus 1-spermis, bilobis, quæ speciem quatuor seminum repræsentat, prout benè descripsit, & pinxit sagacissimus Rumphius. Quod vero folia ab ipso exponantur cordata, diversitati soli tribuendum judico, cum in aliis etiam plantis non rarò accadat similis variatio.

† Sp. 4. VOLKAMERIA ANGULATA. Nu trinh thảo: Cây báy.

Differ. spec. Volk. *foliis* cordatis, angulatis: *corymbo* racemoso, terminali.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, simplex, erectus, 5-pedalis, inermis, teres: *ramis* reclinatis, sub-tetragonis. *Folia* magna, cordata, 5-angulata, denticulata, glabra, opposita, petiolis longis. *Flos* terminalis, in aliquibus albus, in plurimis coccineus: *racemo* corymbofo, vasto, vel, si velis, paniculâ pedunculis ordinatis. *Calyx* 5-fidus, laciniis acutis, patentibus, persistens. *Corolla* 1-petala, tubo longo, tenui: limbo 5-fido, sub-æquali, laciniis brevibus, rotundatis, supremis divaricatis, amplexantibus *Stamina* longa, ascendentia. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigma* acutum, 2-fidum. *Bacca* exsucca, sub-4-gona, apice 4-fida, 2-locularis, 1-sperma: *seminibus* 2-lobis, 2-locularibus, duritie drupaceâ.

Habitat ubique in collibus, & hortis minus cultis in Cochinchinâ.

Observ. Suspicio hanc esse, quæ a Linnæo dicitur Clerodendrum Paniculatum, quæque, observato fructu, Clerodendrum dici nequit: nec etiam Volkameria Multiflora Burmanni, (Ind. pag. 137. tab. 45. fig. 1.) quæ licet vera Volkameria sit, non est Paniculata, sed Triflora, axillaris. Non satis capio, quid Linnæus velit intelligi per notam corollæ laciniis secundis. Si per has indicantur laciniæ laciniatæ, nullas tales invenimus in nostris speciebus Volkameriæ, nec etiam vidimus in figuris Auctorum, quos habemus.

GENUS XXXIX. VITEX.

Char. Gener. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* limbus 6-fidus. *Bacca* 4-sperma. Lin. sy. pl. G. 853.

Ddd

Sp. 1.

Sp. 1. VITEX TRIFOLIA. α Thuộc ần : Quan âm bien : Mạn Kinh.

Differ. spec. Vit. *foliis* ternatis, quinatisque integerrimis : *paniculis* dichotomis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, ramosus, teres, 8-pedalis, digitum crassus, procumbens, aliquando repens. *Folia* ternata, rarius quinata : foliolis ovatis, integerrimis, undulatis, superius obscurivirentibus, subtus cinereo-incanis, mollibus : *petiolis* communibus longis, oppositis. *Flos* violaceus, terminalis : *racemis* dichotomis. *Calyx* 5-dentatus. *Corolla* ringens : labio superiore 3-fido, inferiore 2-fido, laciniis obtusis. *Bacca* parva, globosa, dura, glabra, nigra, (Piperis similis) 4-sperma.

Habitat frequentissima ad maris litora, per arenam repens in Cochinchinâ, sicut etiam in Chinâ.

Lagondium Vulgare. Rumph. Amb. 1. 6. c. 21. tab. 18. Vitis Trifolia, Indica, Minor. Pluken. Almag. 390. tab. 206. fig. 5. Negundo Fœminâ. A Costa. Arom. c. 38. apud Clus. Exot. pag. 280.

Virtus : præcipuè fructus. Calefaciens, Discutiens, Nervina, Cephalica, Emmenagoga. Prodest in Paralyfi, artuum debilitate, & doloribus. Quod sæliciter probarunt Gracias, Acoſta, Rumphius, & Bontius etiam in semet-ipſo, præter Medicos Indianos, apud quos in magno est usu tam interno, quam externo. Sapor plantæ amaricans. Odor gravis, intensus, sub-aromaticus.

Sp. 2. VITEX NEGUNDO. α Thuộc ần rừng. β Mên Kìm.

Differ. spec. Vit. *foliis* quinatis, ternatisque, serratis : *floribus* racemoso-paniculatis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* arboreus, tortuosus, brachium crassus, ramis expansis. *Folia* lanceolata, quinata, ternataque, plerumque integerrima, aliquando serrata, plana, venosa, fusco-cinerea, petiolis oppositis. *Flos* purpurascens, racemis laxis, terminalibus, erectis. *Calyx*, *corolla*, & *fructus* a præcedenti specie non differunt. Similis etiam sapor, & odor : virtus eadem, sed minus efficax.

Habitat in locis mediterraneis sylvestribus Cochinchinæ, & Chinæ.

Lagondium Litoreum. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 22. tab. 19. Bemnosi. Rheed. Malab. 2. pag. 15. tab. 11. Negundo arbor mas. Bauh. h. 1. pag. 189.

† Sp. 3. VITEX SPICATA. α Cây Ngủ trạo. β Ủ chũ Kìm.

Differ. spec. Vit. *foliis* quinatis, crenatis : *spicis* linearibus, terminalibus.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, 8-pedalis, crassus : *radice* sæpe cespitosa. *Folia* 5-nata, raro 3-nata, lanceolata, crenata, aliqua

aliqua integerrima, lætè virentia, tomentosa, rugosa, graveolentia, opposita, petiolis longis. *Flos* albo-violaceus, spicis longis, linearibus, sæpe congestis, terminalibus: *involucellis* partialibus subulatis, polyfloris. *Calyx* minimus, 5-fidus, acutus, persistens. *Corolla* 1-petala, tubo brevi, globoso: limbo patente, 5-fido, laciniis obtusis, 4 superioribus, sub-æqualibus, infimâ maiore. *Filamenta* 4, Didynamica, laciniâ inferiori corollæ breviora, superioribus longiora, tubo prope basim infidentia. *Stigma* 2-fidum, reflexum. *Bacca* sub-rotunda, fusca, Pipere minor, 4-sperma.

Habitat inculta, cultaque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Virtus. Calefaciens, Resolvens, Nervina, Anodyna. Prodest in Paralyfi, Hemiplegia, Tremore, & contractione membrorum, eorum debilitate, doloribus vagis. Usus frequentior foliorum, externus.

Observ. Vitex Pinnata Linnæi (sy. pl. sp. 4) ex Bumanno (Ind. pag. 138. tab. 43. fig. 2.) Malaicè dicta Tsjulang, & vocata Camunium sinense a Rumphio (Amb. l. 7. c. 15. pag. 28. tab. 18, fig. 1. ex Auctuario) nullatenus ad hoc Genus, aut Classen pertinet: sed ad Pentandriam Digyniam, ubi videri potest, a nobis indicata nomine Aglaia Odorata.

† GENUS XL. TRIPINNA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium Cyathiforme, 5-crenatum, persistens.

Cor. Monopetala, sub-campanulata, patens: tubo calycem superante: limbo 5-fido: laciniis ovatis, undulatis, villosis, summâ maiore.

Stam. Filamenta 4 (quorum duo longiora) corollæ subæqualia. Antheræ bicornes, incumbentes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus æqualis staminibus. Stigma acutum, bifidum.

Peric. Bacca ovata, carnosâ, 1 locularis, polysperma.

Sem. Oblonga, compressa, pauca.

Nom. Tripinnam vocavi a foliis tripinnatis.

Char. Gener. Cal. Cyathiformis, 5-crenatus. Cor. sub-campanulata, 5-fida: summâ maiore. Bacca 1-locularis, polysperma.

† Sp. I. TRIPINNA TRIPINNATA. & Cay Den.

Differ. spec. Trip. foliis 3-pinnatis: foliolis ovatis, acuminatis: racemis terminalibus.

Hab. Arbor magna, ramis patentibus. Folia tripinnata cum impari maiore: foliolis ovatis, acuminatis, integerrimis, glabris. Flos luteo-ruber: corymbis racemosis, terminalibus.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

† GENUS XLI. SEPTAS.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium septem-partitum : laciniis profundis, erectis, 4 oppositis subulatis, 3 alternis ovatis, acutis, maioribus.
 Cor. Infundibuliformis, tubo brevi : limbo 5-partito, laciniis oblongo-ovatis, subæqualibus.
 Stam. Filamenta 4 (quorum 2 longiora) subulata, erecta, corollâ breviora. Antheræ incumbentes.
 Pist. Germen oblongo-acutum. Stylus sub æqualis staminibus. Stigma obtusum, emarginatum.
 Peric. Capsula oblonga, acuta, 2-locularis, polysperma.
 Sem. Subrotunda, plurima.
 Nom. Septas a septenario numero laciniarum calycis.
 Char. Gener. *Calyx* 7-partitus : laciniis 4 oppositis subulatis : 3 alternis ovatis. *Cor.* infundib; 5-partita. *Caps.* 2-locularis.

† Sp. 1. SEPTAS REPENS. *β.* Pă tsī hién.

Differ. spec. Sept. *Caule* repente : *foliis* oblongo-ovatis : *floribus* solitariis.

Hab. *Herba* humilis, annua, caule ramoso, repente. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, fessilia, opposita. *Flos* albus, solitarius, axillaris : pedunculis longis.

Habitat in suburbis Cantonienfibus apud Sinas.

† GENUS XLII. PICRIA.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium 4-phyllum, deciduum : foliolis 2 ovatis, planis ; corollâ longioribus : binis aliis alternis linearibus, brevioribus.
 Cor. Tubulosa, ringens : tubo in medio constricto : labio superiore spathulato, emarginato : inferiore ampliore, 3-fido, laciniis rotundatis, æqualibus.
 Stam. Filamenta 4, quorum 2 longiora erecta, seorsim vaginata tubulis papillofis : antheris 1-locularibus, curvis, invicem distantibus. Duo alia breviora inflexa, antheris 2-locularibus, connexis.
 Pist. Germen ovatum. Stylus corollæ æqualis. Stigmata 2, lanceolata ; erecta.
 Peric. Bacca ovata, infera, 2-locularis, polysperma.

Sem.

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA. 397

Sem. subrotunda plurima.

Nom. (Πικρία amaritudo) ob insignem plantæ amaritiem.

Char. Gener. Cal. 4-phyllus. Cor. ringens. Bacca 2-locularis.

Spec. 1. PICRIA. FEL TERRÆ. α. Cây mát đất. β. . .

Differ. spec. Pic. *foliis* ovatis, serratis: *floribus* confertis.

Hab. *Caulis* herbaceus, perennis, sesquipedalis, erectus, multiplex, 4-gonus, ramosus. *Folia* ovata, serrata, aspera, glabra, opposita. *Flos* albo-ruber, congestus, pedunculatus, axillaris, & terminalis.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ, & Chinæ.

Virt: Foliorum. Aperiens, Pellens, sudorifica, Diuretica, Emmenagoga. Usus in Hydrope incipiente, Febribus intermittentibus, mensibus, & lochiis suppressis, doloribus colicis, & iliicis.

CLASSIS XV. TETRADYNAMIA.

SICULOSÆ.

1. LEPIDIUM.

Silicula cordata : *valvulis* acutè carinatis.

2. THLASPI.

Silicula obcordata : *valvulis* marginato-carinatis.

SILIQUOSÆ.

3. RAPHANUS.

Siliqua articulata : *cal.* connivens.

4. BRASSICA.

Glandule 2 intra stamina breviora : 2 extra stamina longiora : *cal.* connivens.

5. RICOTIA.

Siliqua unilocularis : *cal.* connivens.

6. CLEOME.

Siliqua dehiscens, unilocul. *Cal.* hians.

7. CARDAMINE.

Siliqua dehiscens : *valvulis* revolutis.

8. SINAPIS.

Siliqua dehiscens. *Cal.* horizontaliter patens.

9. SISYMBRIUM.

Siliqua dehiscens : *valvis* rectiusculis. *Cal.* patulus.

SILICULOSÆ.

GENUS I. LEPIDIUM.

Char. Gener. *Silicula* emarginata, cordata, polysperma: *valvulis* carinatis, dissepimento contrariis. Lin. fy. pl. G. 865.

Sp. I. LEPIDIUM PETRÆUM. β Tím li. α Dinh lich.

Differ. spec. Lep. *foliis* pinnatis, integerrimis: *petalis* emarginatis, calyce minoribus. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 8-pollicaris, teres, rectus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, parva, pinnata. *Flos* dilute luteus, spicis simplicibus, erectis, longis, terminalibus. *Stamina* Tetradynamica. *Silicula* ovata, emarginata, compressa, 2-locularis, polysperma. Sapor græte amarus, & ardens. Odor lenis.

Habitat agreste in Chinâ.

Nasturtium foliis pinnatis, radicalibus ovato-lanceolatis, caulinis linearibus. Hall. Helv. n. 515. Nasturtium Pumilum, Venum. Bauh. Pin. pag. 105. n. 8.

Virt. Diuretica, Antiscorbutica. Prodest in Hydope, & Tussi inveteratâ. Phlegma viscosum dissolvit. Usus primarius feminum.

GENUS II. THLASPI.

Char. Gener. *Siliqua* emarginata, obcordata, polysperma: *valvulis* navicularibus, marginato-carinatis. Liu. fy. pl. G. 866.

Sp. I. THLASPI BURSA PASTORIS. α Hán fan tsào.

Differ. spec. Th. *siliculis* obcordatis: *foliis* radicalibus pinnati-fidis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, erectus, 1-pedalis, glaber, multiplex: *radice* divisâ, albissimâ. *Folia* radicalia pinnati-fida: caulina sagittato-linearibus, suprema integerrima, media denticulato-repanda: omnia tomentosa: coloris obscuro-viridis. *Flos* albus, racemis erectis. *Silicula* obcordata, sub-trigono-æquilatera, sursum emarginata, *valvis* carinatis, 2-locularis: *feminibus* multis, sub-reniformibus.

Habitat incultum in Chinâ.

Thunb. Jap. pag. 259. Nasturtium siliquis triangularibus. Hassl. Helvet. pag. 514.

Virtus: totius herbæ in decocto. Refrigerans, Adstringens. Valet contra sputum sanguinis, Dysenteriam, & Mensium fluxum immodicum.

SL

SILIQUOSA.

GENUS III. RAPHANUS.

Char. Gener. *Cal.* clausus. *Siliqua* torosa, sub-articulata, teres. *Glandula* melliferæ 2 inter stamina breviora, & pistillum: totidem inter stamina longiora, & calycem. Lin. fy. pl. G. 886.

Sp. I. RAPHANUS SATIVUS. β Tsái fú Kên. α La bac: Cai cu.
Differ. spec. Raph. *siliquis* teretibus, torosis, bilocularibus. Lin. sp. I.

Hab., & notæ. *Radix* oblongo-turbinata, indivisa, carnosâ, alba, magnâ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, erectus, teres. *Folia* oblongo-ovata, incisa, serrata, magna. *Flos* albo-purpureus, spicis longis, terminalibus: glandulis duabus inter stamina breviora, & pistillum. *Glandulas* vero alias inter stamina longiora, & calycem non invêni in plantâ Cochinchinensi. *Siliqua* longa, teres, acuminata, torosa, lævis, sub-articulata, sub-2-locularis, *seminibus* multis, sub-rotundis.

Habitat cultus in Cochinchinâ, & in Chinâ.

Thunb. Jap. pag. 263. Burm. Ind. pag. 140.

Virtus: seminum. Pellens, Resolvens, Diuretica, Eccoprotica. Radix esculenta, sapore acris, juvat in Ischuria, Asthmate, Raucedine.

GENUS IV. BRASSICA.

Char. Gener. *Cal.* erectus, connivens. *Sem.* globosa. *Glandula* inter stamina breviora, & pistillum: interque longiora, & calycem. Lin. fy. pl. G. 884.

Sp. I. BRASSICA OLERACEA. α Cai rô tau.

Differ. spec. Bras. *radice* caulescente, tereti, carnosâ. Lin. sp. I.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, biennis, 2-pedalis, erectus, crassus, teres. *Folia* sub-rotunda, concava, magna, glabra: petiolis canaliculatis, carnosis. *Flos* luteus, terminalis. *Siliqua*, *seminibus* globosis.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ: dubito an indegena? In utroque regno folia sæpe in globum connivent, licet non tam densum, ut in Europâ. Rarè floret.

Hortus Cliffort. pag. 338. Brassica alba, vel viridis. Bauh. Pin. pag.

- Sp. 2. BRASSICA CHINENSIS. α Cài rò Annam. β Chăi lân tšai.
 Differ. spec. Bras. *foliis* ovalibus, subintegerrimis, floralibus amplexicaulibus lanceolatis: *calycibus* ungue, petalorum longioribus. Lin. sp. 8.
 Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, ad 5 pedes, & ultra sæpe assurgens: *radice* caulescente, tereti, duriuscula. *Folia* sub-ovalia, subintegerrima, rugosissima: parva, sub-plana, petiolis longis, subteretibus. *Flos* albus, terminalis, spicis laxis.
 Habitat culta in Cochinchinâ, & Chinâ.
 Burm. Ind. pag. 140.

GENUS V. RICOTIA.

Char. Gener. *Siliqua* unilocularis, oblonga, compressa: *valvulis* planis. Lin. fy. pl. G. 874.

- † Sp. 1. RICOTIA CANTONIENSIS. β . . .
 Differ. spec. Ric. *foliis* oblongis, pinnato-incisis: *flore* solitario.
 Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 10-pollicaris, erectus, multiplex, sulcatus, glaber. *Folia* oblonga, pinnato-incisa, parva, glabra, sessilia. *Flos* luteus; solitarius: *calyce* 4-phylo, sub-patente: *corollâ* 4-petalâ, cruciformi, obcordatâ, patente. *Stamina* Tetradynamica. *Siliqua* oblonga, compressa, tenuis, subsessilis: axillaris, obliqua, 1-locularis, 2-valvis: feminibus multis, ovaris.
 Habitat inculta Cantone sinarum.

GENUS VI. CLEOME.

Char. Gener. *Glandulæ* nectariferæ 3, ad singulorum sinum calycis singulæ, excepto infimo. *Petala* omnia ascendentia. *Siliqua* unilocularis, bivalvis. Lin. fy. pl. G. 890.

- Sp. 1. CLEOME PENTAPHYLLA. α Mân mân tia.
 Differ. spec. Cle. *floribus* Gynandris: *foliis* quinatis: *caule* inermi. Lin. sp. 3.
 Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, inermis, erectus, simplex, 2-pedalis, teres, fusco-ruber: *ramis* diffusis. *Folia* quinata, petiolo communi longo: *foliolis* ovalibus, tomentosis, sessilibus, supremo maiori. *Flos* albicans, spicâ longâ, erectâ, terminali: *bracteis* 3-phyllis flores distinguentibus. *Calycis* inferus, 4-phyllus, foliolis oblongis, erectis, deciduis. *Corollâ* petala 4, rotundata, inæqualia, patentia: unguibus longis, filiformibus, *Filamenta* 6,
 Eec lon-

longa, filiformia, æqualia, patentia, receptaculo filiformi, longo, in medio intumescenti insidentia: *antheris* oblongis, stantibus. *Germen* oblongum, apici ipsius receptaculi elongati inhærens: a basi staminum distans. *Stylus* nullus. *Stigma* lenticulare, retusum. *Pericarpium* filiqua 3-pollicaris, subulato-teres, rugosa, 1-locularis, 2-valvis: *seminibus* plurimis, reniformibus, rugosis, 6 ordinibus stratis: insistens *pedunculo*, sive receptaculo longo, florifero, stamini-fero, fructifero.

Habitat inculta agros, & hortos Cochinchinæ.

Laganſa Rubra. Rumph. Amb. l. 8. c. 66. t. 96. fig. 2. Sinapistrum Indicum Pentaphyllum, flore carneo, minus, non spinosum. Burm. Zeyl. pag. 216.

Sp. 2. CLEOME ICOSANDRA. α Μαν μαν τλάγ.

Differ. spec. Cle. *floribus* Icosi-tetrandis: *foliis* quinatis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 2-pedalis, erectus, teres, inermis, striatus, pilosus: *ramis* ascendentibus. *Folia* quinata, ovato-lanceolata, aspera, petiolo communi longo, proprio nullo. *Flos* luteus, axillaris solitarius. Omnia, præter petala, & stamina, conferta papillis viscosis. *Calyx* campanulatus, 4-phyllus, foliolis lanceolatis, deciduis. *Corolla* campanulata, patens, petala 4, ovato-oblonga, sub-æqualia, calyce longiora. *Filamenta* 18-22, subulata, brevia, æqualia, receptaculo planiusculo inserta: *antheris* subulatis, recurvis. *Germen* superum, oblongum. *Stylus* crassus, brevis. *Stigma* obtusum. *Pericarpium* filiqua longa teres, subulata, tenuis, obliquè striata, 1-locularis, polysperma: *seminibus* reniformibus.

Habitat inculta in hortis, & agris Cochinchinæ.

Laganſa Alba. Rumph. Amb. l. 8. c. 66. tab. 96. fig. 3. Sinapistrum Zeylanicum Pentaphyllum viscosum, flore flavo. Burm. Zeyl. pag. 215. tab. 99.

Observ. In ambabus his speciebus Cleomes vix Cleomen ipsam agnosco. Stamina nullatenus sunt Tetradynamica: glandulas ad sinus calycis non notavi: nec petala ascendentia. Siliqua sola cohæret.

GENUS VII. CARDAMINE.

Char. Gener. *siliqua* elasticè diffiliens, valvulis revolutis. *Stigma* integrum. *Cal.* subhians. Lin. fy. pl. G. 876.

Sp. I. CARDAMINE CHELIDONIA. β . . .

Differ. spec. Card. *foliis* pinnatis: foliolis quinis, incis. Lin. sp. 8.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 8-pollicaris: *ramis* multis ascenden-

dentibus. *Folia* pinnata, foliolis septenis, lanceolatis, incis; glabris. *Flos* albus, spicis simplicibus, terminalibus. *Calyx* 4-phyl-lus, foliolis oblongis, curvis, sub-hiantibus. *Corolla* 4-petala, campanulata, patens. *Siliqua* longiuscula, teres, 2-locularis, valvis re-volutis dehiscens: feminibus ovatis. *Stigma* obtusum, integrum, sessile.

Habitat inculta Cantone Sinarum.

Cardamine glabra, Clelidonii folio. Pall. it. 3. pag. 34. Mill. Dict. n. 10.

GENUS VIII. SINAPIS.

Char. Gener. *Cal.* patens. *Cor.* unguis recti. *Glandula* inter stamina breviora, & pistillum, interque longiora, & calycem. Lin. fy. pl. G. 885.

Sp. 1. SINAPIS CHINENSIS. β Kiái tsái. α Cai cu: Cai sen: Cai m^o.

Differ. spec. Sin. *Siliquis* lævibus, sub-articulatis, patulis: *foliis* lyrato-runcinatis, sub-hirsutis. Lin. sp. 8.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 3-pedalis, crassus, striatus, ramosus. *Folia radicalia* magna, oblongo-ovalia, lyrato-runcinata, rugosa, pilis raris, sæpe nullis: *petiolis* sub-teretibus, caniculatis, brevibus, carnosiss. *Folia caulina* cordato-conica, amplexicaulia, sub-ferrata, alterna, glabra, auriculis rotundatis. *Flos* terminalis luteus, spicis longis, simplicibus. *Siliquæ* patulæ, læves, torosoturgidæ, 2-loculares: *feminibus* globosis, fuscis.

Habitat latissimè culta in Chinâ, & in Cochinchinâ.

Observ. Duæ hujus varietates inveniuntur in Cochinchinâ dictæ *cai sen*, *cai m^o*, quæ folia habent integra nec lyrata, multo sapidiore, & teneriores pro cibo. Hujus quoque varietas est Sinapis Juncea (Linnæi sp. 9.): sicut etiam Sinapis Cernua. Thunb. Japon. pag. 261.

Sinapi Indicum maximum, lactucæ folio. Herm. Par. pag., & tab. 230.

Virtus: feminum. Incidens, Stimulans. Valet præcipuè in morbis ex impuissimâ crassâ oriundis. Externè pro Sinapismis.

Sp. 2. SINAPIS BRASSICATA. β Pê Kiái. α Cai bach thoi.

Differ. spec. Sin. *foliis* ob-ovatis, denticulatis, lævibus. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, glaber, simplex, lævis, teres, albus. *Folia radicalia* ob-ovata, plana, glabra, obscuro-viridia, nitida denticulata: *petiolis* longis, curvis, albissimis: *caulina*

lina sub-lanceolata, sessilia, amplexicaulia. *Flos* flavus, *calyce* concolore, erecto: spicis simplicibus, longis, terminalibus. Siliquæ sub-teretes, patulæ, pedunculatæ, 2-loculares.

Habitat copiosè culta in Chinâ, & Cochinchinâ.

† Sp. 3. SINAPIS PEKINENSIS. β Pě tsai. α Cai bèn.

Differ. spec. Sin. *foliis* turbinato-ovatis, integris, crispis: *petiolis* sub-planis, latis: siliquis glabris, planiusculis.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, erectus, crassus, teres, glaber. *Folia* radicalia turbinato-ovata, integra, serrato-runcinata, crispata, glabra, flavescentia, tenerrima: *petiolis* sub-planis, latissimis, albis, sulcatis, semiamplexicaulibus: caulina conica, sessilia integerrima. *Spicæ* solitariae, longissimæ, patentes. *Calycis* foliola 4, oblonga, obtusa, erecta, lutea. *Corolla* similiter lutea, 4-petala, patens. *Siliquæ* lineares, compressæ, glabræ, 2-loculares: *feminibus* globosis, rufis.

Habitat Pekini culta, ubi omnium optima. In Cochinchinâ altius crescit, inferior qualitate. In Lusitaniâ satam, & plantatam servo, sed quotannis in peius degenerantem.

Observ. Attendens ad varietates Brassicæ Oleraceæ in Europâ cultas, & facie inter se valde differentes dubitare cæpi, num omnes istæ sinapis plantæ dici etiam debeant varietates, non diversæ species?

Virtus. Fere eadem, quæ præcedentium, sed debilior.

GENUS IX, SISYMBRIUM.

Char. Gener. *Siliqua* dehiscens valvulis rectiusculis. *Cal.* patens. *Cor.* patens. Lin. fy. pl. G. 877.

† Sp. 1. SISYMBRIUM APETALUM. α Cai hoang.

Differ. spec. Sil. *foliis* pinnati-fidis, tomentosis: *floribus* apetalis.

Hab., & notæ. *Radix* sub-fusiformis, alba. *Caulis* annuus, 8-pollicaris, multiplex, sulcatus, lævis. *Folia* ad basim hastata, superius pinnati-fida, tomentosa, magna, pauca. *Calyx* 4-phyllus, foliolis laxis, sub-patentibus, stamina superantibus. *Petala* nulla. *Siliquæ* longiusculæ, tennes, teretes, declinatæ, 2-loculares: valvulis re-
ctis, dissepimento paulo brevioribus: *feminibus* multis. *Stylus* nullus. *Stigma* obtusum, integrum.

Habitat spontaneum in hortis, & locis humidis Cochinchinæ.

CLASSIS XVI. MONADELPHIA.

TRIANDRIA.

1. TAMARINDUS. Monogyna. *Legum.* pulposum. *Filam.* in platum coalita.

TETRANDRIA.

- † 2. STEMONA. Monogyna. *Bacca* polysperma. *Petala* 4. *Antherae* laterales.

PENTANDRIA.

- † 3. ZALA. Monogyna. *Folliculus* polyspermus. *Petalum* lingulatum. *Filam.* fasciculata.
† 4. MEDUSA. Monogyna. *Caps.* 1-locularis, 3-valvis. *Petala* 5.
5. MELOCHIA. Pentagyna. *Caps.* 5-locularis, 1-sperma.

HEXANDRIA.

- † 6. PIMELA. Monogyna. *Drupa* nuce loculari. *Petala* 3.

DODECANDRIA.

7. PENTAPETES. Monogyna. *Caps.* 5-locularis, polysperma; *Petala* 5, patentia.

POLYANDRIA.

* *Calyce simplici.*

- † 8. METEORUS. Monogyna. *Drupa* 1-sperma. *Cal.* 4-fidus; *Cor.* 4-fida.
9. CAMELLIA. Monogyna. *Drupa* 4-locularis. *Cal.* imbricatus.

- † 10. CORDYLA. Monogyna. *Bacca* 1-locularis, clavata. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* o.
- † 11. OPHELUS. Monogyna. *Bacca* 12-locularis, lignosa. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-petala.
12. SIDA. Monogyna. *Caps.* locularis. *Cal.* angulatus.
13. BOMBAX. Monogyna. *Caps.* 5-locularis, polysperma. *Sem.* lanata.
- ** *Calyce duplici.*
14. GOSSYPIUM. Monogyna. *Caps.* 3-4-locularis, polysperma. *Sem.* lanata. *Cal.* exterior 3-fidus.
15. URENA. Monogyna. *Arilli.* 5, 1-spermi muricati. *Cal.* exterior 5-fidus.
16. HIBISCUS. Pentagyna. *Cap.* 5-locularis, polysperma. *Cal.* exterior polyphyllus.
17. ALCEA. Polygyna. *Arilli* 1-spermi, plures. *Cal.* exterior 6-fidus.
18. MALVA. Polygyna. *Arilli* 1-spermi plures. *Cal.* exterior 3-phyllus

TRIANDRIA.

GENUS I. TAMARINDUS.

Char. Gener. Monogyna. *Cal.* 4-partitus. *Petala* 3. *Nectarium* setis 2, brevibus sub filamentis. *Legumen* pulposum. Lin. sy pl. G. 50. Cl. 3.

Sp. I. TAMARINDUS INDICA. α Cay Me.

Differ. spec. Tam. *foliis* pinnatis, plurimi-jugis: *pedunculis* polyfloris, lateralibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, cortice scabro, fusco: ramis patentibus. *Folia* pinnata, pluri-juga, alterna, nunc cum impari, nunc sine. *Foliola* minuta, ovato-oblonga, integerrima, glabra, sessilia, luce patentia, nocte imbricata. *Flos* racemulis parvis, lateralibus, pedunculo communi longo, erecto. *Calyx* campanulatus, pallidus, limbo magno, patente, 4-partito, laciniis lanceolatis, concavis, inæqualibus. *Corolla* lutea, venis rubris virgata, petala 3, ovato-lanceolata, concava, inæqualia, patentia, calyce longiora. *Filamenta* 3, filiformia, ascendentia, corollâ longiora; a basi usque ad medium lateraliter coalita in laminam planam, superius libera: setis binis ad apicem lamellæ, utrinque adhærentibus. *Nectarium* nullum. *Stylus* subulatus, in medio dilatatus, longior staminibus, cum illis adscendens. *Stigma* crassiusculum. *Pericarpium* legumen semipedale, crassum, subcurvum, compressum subtuberosum, 1-loculare: seminibus paucis, circumdatis pulpâ fuscâ, succosâ, acidâ, inodorâ.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ.

Tamarindus. Rump. Amb. l. 2. c. 32. t. 23. Bont. Jav. l. 6. c. 4. fig. ibi. Garc. Arom. l. 1. c. 28.

Virtus: pulpæ leguminum. Refrigerans, Incidens, Eccoprotica. Prodest in febribus calidis, & putridis: in Tenesmo: in plerisque morbis biliosis. Medici indigenæ decoctum corticis propinant pueris variolis confluentibus laborantibus, sæpe sælici exitu.

Usus. In Indiis condimentum est universale, gratissimum, & salubre.

Observ. A classe Triandriâ ad Monadelphiam transfuli hoc Genus non solum propriâ observatione fretus, sed etiam ab ipso Linnæo monitus filamenta habere infernè connata, seu Monadelpha. Gen. pl. edit. 6. p. 23. g. 46. Similiter sy. pl. v. 1. p. 92. Gen. 50. Idem monuit Scopoli. Introd. Hist. Nat. pag. 296.

TETRANDRIA.

† GENUS II. STEMONA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Petala 4, infera, subulata, erecta, incurva, æqualia, magna: binis exterioribus bina alia interiora ex obliquo regentibus.

Stam. Filamenta 4, petalis similia, lato-subulata, incurva, corollâ paulo breviora: laciniâ verticali, cruciformi supra basim versus centrum invicem connexa, receptaculo insidentia. Antheræ lineares, biloculares, magnæ, a medio singuli filamentum ad apicem usque lateraliter adhærentes.

Pist. Germen compresso-rotundum. Stylus nullus. stigma hiatus germen apice emarginati, suppositum laciniæ verticali stamina connectenti.

Peric. Bacca sphaeroidea, 1-locularis, polysperma.

Sem. Multa, longiuscula, simplici ordine strata.

Nom. (Στήμων stamen) ab staminibus notabili formâ connexis.

Char. Gener. Monogyna. Cal. o. Petala 4, erecta. Antheræ laterales. Bacca 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. STEMONA TUBEROSA. α Cây Bach bó β Pě pú tsào.

Differ. spec. Stem. *Caule* scandente: *foliis* septemnerviis: *floribus* solitariis, axillaribus.

Hab: *caulis* fruticosus, scandens, longus, tenuis, inermis, acirrhus: *radice* tuberosâ, fasciculata, tuberibus longis, teretibus, utrinque attenuatis, albicantibus, edulibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, glabra, septemnervia, opposita. *Flos* luteo-ruber, solitarius, axillaris pedunculis longis. *Bacca* mediocris, mollis, rubra.

Habitat inculta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Virtus: radices. Incidens, Refrigerans, Demulcens. Utilis in morbis pulmonum, phthisi, atiquâ tussi.

Ubiu Polypoides. Rumph. Amb. l. 9. c. 16. tab. 129.

PENTANDRIA.

† GENUS III. ZALA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Monopetala, lingulata: tubo globofo, parvo: limbo inferius constricto, superius expanso, sub-rotundo, acuminato, integerrimo, margine parum reflexo: nectario 2-phyllo, corollæ adnato, foliolo postico maiore.

Stam. Filamenta 5-8, filiformia, inæqualia, in fasciculum coalita, nectario inclusa, limbo corollæ breviora. Antheræ sub-rotundæ.

Pist. Germen superum, oblongum, apice planiusculum, tubo corollæ inclusum, a nectario, & staminibus separatum. Stylus sub-nullus.

Stigma longiusculum, obtusè hians verius stamina inclinatum.

Peric. Folliculus oblongus, gibbus, apice obtusus, 1-locularis, polyspermus.

Sem. Oblonga, minuscule, pauca.

Nom. (Ζάλη fluctuatio) Planta in aquâ fluctuans.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 0. Cor. 1-petala, lingulata. Stam. in fasciculum coalita. Caps. 1-locularis.

Sp. 1. ZALA ASIATICA. α Βεδ φηù Βinh. β Φευ πένγκ.

Differ. spec. Zal. radice fluctuante: foliis turbinatis, obtusis: floribus radicalibus, solitariis.

Hab. Planta annua, sub-acaulis. Folia turbinato-triangularia, 2-pollicaria, 5-nervia, crassa, integerrima, utrinque pilosa, sessilia, conferta: infidentia radicibus capillaribus, fasciculatis, longis, supra aquam repentibus, a terrâ distantibus. Flos albo-viridis, sub-sessilis, parvus, solitarius, radicalis.

Habitat fluctuans in fluminibus lenti cursus in Cochinchinâ, & Chinâ.

Plantago Aquatica. Rumph. Amb. l. 11. c. 53. tab. 74. fig. 2. Bont. Jav.

l. 6. c. 38. pag. 129. Nymphæa minima Maderaspetana. Pluken. Alm.

pag. 266. Phyt. tab. 207. fig. 6. Tam hæc, quam Rumphiana icones

bonæ sunt: Rumphiana quidem naturali magnitudine.

Observ. Apud Auctores hîc citatos nulla floris delineato, aut descriptio. Linnæus (sy. pl. vol. 4. pag. 62. g. 1112.) plantam istam adscribit Classi Gynandriæ, vocatque Pistiam stratiotem: attamen ingenuè fatetur flores siccos, quos vidit, non satis ipsi fecisse, li-

temque ad autoptas remittit. Si in Indlâ tantum nata esset, mutatâ classe, nomen a Linnæo impositum servassem: sed, quoniam Pistias Africanas, & Americanas non observavi, has aliis observandas relinquo sub-antiquo nomine. Asiaticam a me rite examinatam diverso caractere, & nomine indicandam censui, ne nota cum ignotis confundantur.

Virtus: totius herbæ. Attenuans, Pellens, Sudorifica, Diuretica, Abstergens. Valet præcipuè in scabie, imo etiam in Leprâ tam externè quam internè sumpta.

† GENUS IV. MEDUSA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, inferum, persistens: foliolis ovatis, pilosis, incurvis, patentibus.

Cor. Petala 5, ovato-oblonga, curva, inflexa, denuò ad apicem reflexa, calyce longiora.

Stam. Filamenta 5, filiformia, basi in tubum coalita, corollæ æqualia. Antheræ incumbentes.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus subulatus, pilosus, æqualis staminibus. Stigma simplex.

Peric. Capsula ovata, 3-loba, tecta villis multis, longis, flexuosis, pilosis, 1-locularis, 3-valvis, 6-sperma.

Sem. Sub-rotunda.

Nom. a villis *Capsulæ* longis, flexuosis, angues capitis Medusæ representantibus.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 5-phyllus. Petala 5. Capsf. 1-locularis, 3-valvis, 6-sperma.

† Sp. I. MEDUSA ANGUIFERA. α Cây Chấm chấm đất.

Differ. spec. Med. *foliis* ovato-oblongis, ferratis: *pedunculis* paucifloris.

Hab. *Arbor* mediocris, *ramis* ascendentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuminata, ferrata, glabra, alterna. *Flos* ruber, *pedunculis* paucifloris. *Capsula* in 3 lobos dehiscit, horizontaliter expansos, tectos villis longis, flexuosis, pilosis, multis.

GENUS V. MELOCHIA.

Char. Gener. Pentagyna. Capsf. 5-locularis, 1-sperma. Lin. fy. pl. G.

Sp. I. MELOCHIA CORCHORIFOLIA. α Cây báy giết.

Differ. spec. Mel. *floribus* capitatis sessilibus : *capsulis*, sub-rotundis : *foliis* sub-cordatis, sub-lobatis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, binos cum dimidio pedes longus, sub-erectus, teres, *ramis* diffusis. *Folia* sub-cordata, sub-angulata, serrata, plicata, glabra, alterna. *Flos* terminalis, capitulis sub-sessilibus : *calyce* duplici, exteriori 3-phylo, foliolis subulatis : interiori 5-dentato, ventricoso. *Corolla* albo-purpurea, 5-petala. *Stamina* 5, coalita. *Styli* 5. *Capsula* sub-rotundo-pentagona, 5-locularis, 1-sperma.

Habitat in agris Cochinchinæ, inculta.

Virtus. Emolliens, Lubricans, Malvæ æmula.

Melochia Corchori folio. Dill. Elth. pag. 221. tab. 176. fig. 217. Burm. Zeyl. pag. 156.

HEXANDRIA.

+ GENUS VI. PIMELA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, 3-fidum, inferum : laciniis obtusis, brevibus, erectis.

Cor. Petala 3, ovato-oblonga, erecta, conniventia, crassa, calyce longiora. Nectarium lentiforme, carnosum, 6-crenatum.

Stam. Filamenta 6, subulata, basi in tubum coalita, corollâ breviora. Antheræ oblongæ, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen sub-rotundum, nectario immersum. Stylus nullus. Stigma acutum, 2-fidum.

Peric. Drupa ovato-oblonga, carnosâ.

Sem. Nux oblonga, utrinque acuta, sub-hexagona, angulis alternis obtusioribus, 2-locularis.

Nom. (Πιμελίη pinguedo) Genus hoc arborum oleo, & resinâ pinguisimum.

Char. Gen. Monogyna. Cal. 3-fidus. Petala 3. Drupa 1-3-locularis.

† Sp. I. PIMELA NIGRA. α Cây Bại. β Ô lăm.

Differ. spec. Pim. *foliis* pinnatis, lævibus : *racemis* simplicibus, lateralibus : nuce 2-loculari.

Habitus. *Arbor* magna, *ramis* sub-patentibus. *Folia* impari-pinnata, sub-5-juga, *petiolis* glabris, ad basim tumidis : *foliolis* oblongis, acutis,

acutis, integerrimis, utrinque lævibus, nitidis, nigrescentibus. *Flos* albicans, racemis simplicibus, lateralibus. *Drupa* carnosa, oleosa, exterius glabra, nigro-cærulea, interius rubescens: *nuce* durissimâ, plerumque biloculari: nucleo longiusculo, tereti.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Chinæ.

Ufus. *Drupæ* muriâ conditæ frequenter apponuntur mensis, non minus sapidæ quam olivæ, sed stomacho graves. Nucleorum in Cochinchinâ nullus usus.

Canarium Nanarium? Rumph. Amb. 1. 3. c. 3. tab. 49.

† Sp. 2. PIMELA ALBA. α Cây Ca na. β Pã lăm.

Differ. spec. *Pim. foliis* pinnatis, sub-6-jugis, scabris: *racemis* confertis, subterminalibus: *nuce* 3-loculari.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, ramis ascendentibus. *Folia* impari-pinnata, sub-6-juga, inferiora minora, *petiolis* teretibus: *foliolis* ovato-lanceolatis, semipedalibus, integerrimis, glabris, scabris, pallidis, petiolatis. *Flos* pallidus, racemis congestis, sub-terminalibus. *Calyx* tubulosus, 3-fidus. *Corolla*, petala 3, erecta, crassa. *Stamina* 6, connexa. *Stylus* filiformis, brevis: *stigmatibus* rotundo, integro. *Drupa* trigono-ovata, glabra, rugosa, viridi-lutea, austero-acida: *nuce* 3-loculari, sub-hexagonâ, utrinque acuminata: putamine crasso, durissimo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Chinæ.

Canarium sinense: Canâ. Rumph. Amb. 1. 3. c. 2. pag. 154. *Arbor* excelsa e Chinâ heic introducta: kandan. Thunb. Japon. pag. 368.

Ufus. *Drupæ* hujus arboris muriâ conditæ olivis Europæis similes sunt colore, & quodammodo etiam formâ, & sapore: sunt autem saluberrimæ, ita ut medici non eas denegent ægrotis, experientiâ docti digestionem, & appetentiam cibi promovere. Nuclei projiciuntur.

† Sp. 3. PIMELA OLEOSA. α Cây Dầu rái.

Differ. spec. *Pim. foliis* pinnatis, sub-4 jugis: *pedunculis* lateralibus, polyfloris: *nuce* 1-loculari.

Hab. *Arbor* maxima, trunco altissimo, recto, *ramis* ascendentibus. *Folia* impari-pinnata, sub-4-juga, aliquando plura, *petiolis* glabris, teretibus, nec tumescentibus: *foliolis* oblongis, acuminatis, repandis, glabris, subsessilibus. *Flos* albus, *pedunculis* polyfloris, lateralibus. *Drupa* ovalis, parva: *nuce* 1-loculari, nucleo solitario. Plura dicere non valeo, quia licet arbores sæpe viderim, flores non examinavi.

Habitat frequens in sylvis Cochinchinæ, maximè versus Cambodiam. Nanarium Oleosum, Minjac. Rumph. Amb. 1. 3. c. 6. t. 54.

Ufus.

Ufus. Drupæ hujus arboris non sunt edules. Ex trunco supra basim excavato extrahitur abundanter oleum sub-flavum, viscidum, odorum; Copaiferæ Brasiliensis simile colore, odore, tenacitate, & aliquatenus etiam virtute penetrante, vulnerariâ, & resolvente. Operibus ligneis superillitum eleganter nitet, vel purum, vel cum vernice sinensi mixtum; eoque plus valet, quod cuicunque colori aptari possit absque hujus detrimento, quamvis duratione vernici sinensi cedat, ac vilius habeatur. Frequentior usus est in re navali. Picem. Indicam, vulgo *Damar*, & stupam ex cortice arundinis bambu cum hoc oleo: & pauca calce contundunt, fitque mixtura tenacissima, quâ navium rimas obturant, nullâ præcedente coctione; nam hoc oleum, etiam frigidum tenacissimè adhæret, & mixtione calcis condensatum cito indurefcit, & naturam quasi lapideam induit, & servat, sine ullo nauseoso odore, quo pix Europæa navigantes adeo molestat. Lignum arboris est fusco-rufum, durum, & grave, ex quo secantur asseres, & tabulæ vastissimæ, quæ ædificandis navibus inserviunt, licet duratione mediocri. Arbor, quæ producit resinam *damar*, de quâ Rumphius agit, nascitur etiam copiosè in Cochinchinâ, sed flores ego non vidi, nec veros characteres ex descriptione Rumphianâ valeo deducere.

Observ. Canarium commune Linnæi (Mant. pag. 20. gen. 1281, & sy. pl. vol. 4. pag. 248. gen. 1214.) deductum fuit ex canario vulgari (Rumph. Amb. 1. 3. c. 1. tab. 47.): quod, licet fructificatione, & habitu Pimelæ nostræ sit simile, maximè vero differt Classe, Calyce, & Stamina Pentandris, nec Monadelphis. Ea arbor puto, quod non nascatur in Cochinchinâ, nec in Chinâ.

DODECANDRIA.

GENUS VII. PENTAPETES.

Char. Gener. Monogyna. *Cal.* 5-partitus. *Stam.* 20: horum 5 castrata, longa. *Caps.* 5-locularis, polysperma. Lin. sy. pl. G. 899.

Sp. 1. PENTAPETES PHOENICEA. α Hoa tĩ ngo. β. . . .

Differ. spéc. Pent. *foliis* hastato-lanceolatis, serratis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 5-pedalis, erectus, teres, rectus: *ramis* paucis, ascendentibus. *Folia* ad basim auriculato-hastata: inde subulata, serrata, alterna, petiolis brevibus. *Flos* coccineus axillaris, solitarius, meridie expansus, vespere deciduus. *Calyx* inferus, 5-phyllus, patens, persistens: foliolis lanceolatis, incurvis, ciliato-pilosis, apice acuminato, reflexo. *Corolla* petala 5, obtusa, subæquilatera, rotato-patentissima. *Nectarium* tubulosum, 5-gonium, bre-

410 MONADELPHIA. POLYANDRIA.

breve, sustinens foliola 5, lanceolata, erecta, concolora. *Filamenta* 15, brevia, subulata, nectario insistentia, hujus foliolis breviora, cum illo decidua. *Antherae* sagittato-lineares, stantes. *Germen* ovatum. *Stylus* turbinato-linearis, 5-angulatus, petalis æqualis. *Stigma* simplex. *Capsula* ovata, 5-ocularis, 5-valvis, polysperma. *Semina* duplici ordine, versus centrum angulata, exterius convexa.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ, & Chinæ.

Flos Impius. Rumph. Amb. l. 8. c. 71. tab. 100. Blattaria Zeylanica, flore amplo, coccineo. Commel. H. Amst. l. pag. 11. tab. 6. Burm. Zeyl. pag. 47.

Observ. Foliola illa 5 nectarii improprie dicuntur filamenta castrata, cum diversâ formâ, magnitudine, & situ gaudeant. Corpus illud tubulosum, 5-gonum, cui stamina insident, tam ex propriâ observatione, quam ex descriptione Rumphianâ potius existimo dicendum nectarium, quam filamenta in orbem coalescentia.

POLYANDRIA.

† GENUS VIII. METEORUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4-fidum, superum: laciniis sub-rotundis, erectis, persistentibus.

Cor. Monopetala, hippocrateriformis: tubo brevi: limbo 4-fido, laciniis ovatis, parum reflexis.

Stamina. Filamenta ultra 30, filiformia, flexuosa, corollâ duplò longiora, omnia inferius coalita in tubum cylindricum, brevem cum illis ex corollâ deciduum. *Antherae* sub-rotundæ, minimæ.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Drupa Octogono-ovata, glabra, coriacea, 1-sperma, coronata. Sem. 1, rotundum, durum, solidum.

Nom. (*Meteorus pendulus*) a flore, & fructu racemis longissimis pendentibus.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 4-fidus. Cor. 4-fida. Drupa. 1-sperma, coronata.

† Sp. 1. METEORUS COCCINEUS. α Rau Bung.

Differ. spec. Met. *foliis* ovato-oblongis, sub-ferratis: *racemis* simplicibus, longissimis, pendulis.

Hab. *Arbor* magna, *ramis* tortuosis, ascendentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuta, subserrata, glabra, sparsa, petiolata. *Flos* coccineus ter-

mi-

MONADELPHIA POLYANDRIA. 411

minalis : racemis simplicibus, longissimis, pendulis : pedunculis propriis brevissimis. *Drupa* obtusè 8-gona, coriacea, glabra, fusca, lato-ovata, calycina : *semine* magno, sub-rotundo, corneo.

Habitat spontaneus in sylvis planis Cochinchinæ.

Butonica Terrestris ? Rumph. Amb. l. 5. c. 30. tab. 116.

Observ. Butonicam Albam vocat Linnæus Eugeniæ Racemosam. Meteorus noster certè non est Eugenia ; nam corolla 1-petala, tubulosa, & stamina in tubum connexa diversum genus repossunt, sicut & classem.

Usus. Foliis teneris utuntur frequenter indigenæ in acetariis. Lignum foco, non ædificiis aptum est. *Drapæ* prorsus inutiles.

GENUS IX. CAMELLIA.

Char. Gener. Monogyna. *Cal.* imbricatus, polyphyllus : *foliolis* interioribus maioribus. Lin. sy. plant. G. 914.

† Sp. 1. CAMELLIA DRUPIFERA. a Cay Deau 10.

Differ. Ipec. Cam. *foliis* ovato-oblongis, sub-crenatis : *floribus* 2-3r natis, terminalibus : *drupis* 4-locularibus.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuminata, sub-crenata, glabra, dura, parva, alterna, petiolata. *Flos* albus, terminalis, pedunculis binis, aut ternis, monofloris. *Calyx* sub-rotundus, imbricatus, foliolis superioribus maioribus. *Corolla* petala 8, oblonga, emarginata. *Stamina* plurima, ad basim in tubum connexa. *Stylus* 4-fidus, æqualis staminibus. *Drupa* sub-rotunda : *nuce* sulcata, 4-loculari : nucleis sub-rotundis. Fructus Juglandi æqualis, nec multum dissimilis, non tamen esculentus.

Habitat inculta, cultaque in Cochinchinâ.

Usus. Oleum ex nucleis expressum æstimatur ab indigenis ad capillos ungendos, & varia unguenta Medica, nam gratum spirat odorem, nec faciliè rancore corrumpitur.

† GENUS X. CORDYLA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, 4-fidum, inferum : *foliolis* acutis.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 34, subulata, longa, sub-inflexa, omnia basi in orbem coalita. *Antheræ* ovatæ, incumbentes.

Pist. Germen ovatum, acuminatum, pedicello longo insistens. *Stylus*

412 MONADELPHIA. POLYANDRIA:

subulatus, brevis. Stigma simplex.
Peric. Bacca ovata, acuminata, 1-locularis, polysperma, pedicellata.
Sem. Sex, ovata.

Nom. (Κορδύλη clava) a Germine, & Baccâ in formam Clavæ pedicello longo impositis.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 4-fidus. Cor. o. Bacca 1-locularis, pedicellata.

† Sp. 1. CORDYLA AFRICANA. γ Mutondo.

Differ. spec. Cord. foliis alternatim pinnatis: pedunculis polyfloris, lateralibus.

Hab. Arbor magna, ramis patentibus. Folia alternatim pinnata: foliolis oblongis, emarginatis, glabris, parvis. Flos lateralis, apetalus: pedunculis polyfloris, solitariis: staminibus croceis, longis, pulchris. Bacca sesquipollicaris, esculenta.

Habitat ad oram Africæ Orientalem.

† GENUS XI. OPHELUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, 5-fidum, inferum, magnum tubo brevi: lacinis acutis patentibus, apice reflexis.

Cor. Petala 5, ovata, crassa, deorsum reflexa, calyce longiora.

Stam. Filamenta 500 circiter, filiformia, infernè in tubum magnum coalita, supernè in capitulum hemisphæricum, vultum reflexa, corollâ parum breviora. Antheræ sub-rotundæ, parvæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus filiformis, crassus, longior staminibus. Stigma polyfidum, laciniis subulatis, patentibus.

Peric. Bacca oblongo-ovata, maxima, 12-locularis, polysperma: cortice lignoso, æquali, lævi.

Sem. Plurima, angulata.

Nom (Ὀφελος utilitas) ab usu æconomico fructus.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 5-fidus. Cor. 5-petala. Bacca 12-locularis: cortice lignoso.

† Sp. 1. OPHELUS SITULARIUS. γ Mulambeira.

Differ. spec. Oph. foliis sparsis, integerrimis: flore solitario, terminali.

Hab-

Hab. *Arbor* magna, trunco crassissimo, nec alto, apice diviso in multos simul ramos, diffusos, reclinatos. *Folia* oblonga, acuta, integerrima, glabra, petiolata, sparsa, congestaque. *Flos* albus, terminalis, solitarius, patentissimus, diametro corollæ 3-pollicari. *Bacca* longitudine 1-pedali, & amplius: cortice duro, nec admodum crasso, lævi, æqualissimo, fulco.

Habitat agrestis ad litora Africæ Orientalis.

Ufus. Apud indigenas œconomicus, ad hauriendam aquam, ad servandos liquores, semina, legumina, &c. in fructu illo cucurbitino.

Observ. *Lecythis Ollaria* Linnæi, & *Couroupita Guianensis* Aubletii cum hac plantâ Africanâ conveniunt baccâ maximâ, lignosâ: sed fructu operculato, numero partium, & nectario lingulato multum differunt: nec minus differt *Crescentia*.

GENUS XII. SIDA.

Char. Gener. Monogyna. *Cal.* simplex, angulatus. *Stylus* multi-partitus. *Caps.* plures, 1-permæ. Lin. fy. pl. G. 902.

Sp. 1. SIDA ALNIFOLIA. α Cây Báy dòng tiền.

Differ. spec. Sid. *foliis* orbiculatis, plicatis, serratis. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 3-pedalis, ramis multis diffusis. *Folia* sub-rotunda, serrata, plana, fulcata, obscuro-viridia, subtus tomentosa. *Flos* axillaris, solitarius, luteus: *calyce* 5-fido, angulato: *petalis* 5, obcordatis: *staminibus* plurimis coalitis. *Capsule* 10, monospermæ.

Habitat in agris Cochinchinæ.

Malvinda stellata, *alnifolia*. Burm. Zeyl. pag. 150. Dell. Elth. pag. 215. tab. 172. fig. 211.

Virtus. *Folia* mucilagine abundant: virtutem *Malvæ* possident.

Sp. 2. SIDA VISCOSA. α Cây Báy xôi.

Differ. spec. Sid. *foliis* cordatis, crenatis, tomentosis: *floribus* sub-solitariis: *capsulis* septem-locularibus, rotundis, depresso. Lin. sp. 9.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, sesquipedalis, erectus, pilosus. *Folia* cordata, crenata, tomentosa, mollia, albicantia. *Flos* axillaris, solitarius, luteus. *Capsule* sub-rotundæ, 10-loculares. Tota planta mucilagine viscosâ scatet.

Habitat in agris Cochinchinæ.

Althæa populi folio villosa, leviter serrato. Sloan. Jam. 98. pag. 222. tab. 139. fig. 4.

Sp. 3. SIDA CORDIFOLIA. α

Differ. spec. Sid. *foliis* cordatis, subangulatis, ferratis, villosis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, erectus, hispidus. *Folia* cordata, acuta, ferrata, pilosa. *Flos* luteus, polynatus, axillaris: *pedunculis* petiolos superantibus: *calycibus* angulatis, hirsutis: *capsulis* 6, monospermis.

Habitat in agris Cochinchinæ.

Althæa Maderaspatana, sub-rotundo folio, molli, & hirsuto: multipilis, feminibus ad apicem crinitis. Pluk. Phyt. tab. 131. fig. 2.

Sp. 4. SIDA INDICA. α Cây koi xay.

Differ. spec. Sid. *foliis* cordatis, sublobatis, *stipulis* reflexis: *pedunculis* petiolo longioribus: *capsulis* multilocularibus, scabris, calyce longioribus. Lin. sp. 19.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 6-pedalis, erectus, teres, glaber, ramis obliquis. *Folio* cordata, sub-rotunda, sæpe sub-lobata, acuminata, crenata, magna, utrinque glabra, cinereo-glaucæ, petiolata, sparsa. *Flos* luteus, axillaris, parvus, pedunculo 1-flo-ro petiolis longiore: *calyce* simplici, glabro, *capsulis* brevioribus. *Capsula* sub-rotundæ, in orbem crenatæ, 16-loculares, 3-sper-mæ: loculis ad apicem acuminatis, reflexis.

Habitat inculta in hortis, & agris Cochinchinæ.

Abutilon Indicum foliis profundè crenatis. Burm. Zeyl. pag. 2. Al-thææ Theophrasti similis. Bæth. Pin. pag. 316. n. 9. Abutilon læve. Rumph. Amb. l. 6. c. 14. tab. 11.

Virtutem Malvæ censetur habere, nec immeritò.

† Sp. 5. SIDA SCOPARIA. α Cây Báy chôi.

Differ. spec. Sid. *foliis* lanceolato-linearibus, ferratis: *floribus* foliariis, axillaribus: *capsulis* 5-ocularibus.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 4-pedalis, erectus, teres, iner-mis, *ramis* multis, rectis, ascendentibus, lentissimis, albicantibus. *Folia* lanceolato-linearia, ferrata, glabra, alterna, petiolata. *Flos* axillaris, solitarius, subsessilis, pallide luteus, minutus. *Stipula* se-taceæ. *Calyx* simplex, angulatus, 5-fidus. *Petala* 5, obtusissima. *Styli* 5. *Capsula* 5-ocularis, glabra, loculis acutis, apice 2-fidis, 1-spermis. *Stamina* plerumque 10, connexa.

Habitat loca agrestia in Cochinchinâ.

Silagurium Longifolium. Rumph. Amb. l. 10. c. 32. pag. 45. tab. 18. fig. 2. Sida Acuta. Burm. Ind. pag. 147.

MONADELPHIA. POLYANDRIA. 415

Usus : œconomicus caulium ad colligandas scopas maiores longæ durationis : unde nomen vernaculum scoparia.

Virtus : radice, & foliorum. Emolliens, Resolvens, Anodyna. Externè valet ad quoscumque tumores resolvendos, vel maturandos, doloremque leniendum.

GENUS XIII. BOMBAX.

Char. Gener. Monogyna. Cal. 5-fidus. Stam. 5. five multa. Caps. lignosa, 5-locularis, 5-valvis. Sem. lanata. Recept. 5-gonum. Lin. sy. pl. G. 901.

Sp. 1. BOMBAX PENTANDRUM. α Cây Gòn. β. Mỏ miên hĩa : Uễn xũ.
Differ. spec. Bomb. floribus pentandris : foliis septenatis. Lin. sp. 1.
Hab., & notæ. Arbor magna, trunco recto, aculeis brevibus, sparsis, paucis : ramis rectis, horizontalibus, stellatis : tribus, vel pluribus, ex eodem centro in orbem extensis, superioribus ordinibus in pyramidem decrefcentibus. Folia digitata, septena, petiolis communibus longis, alternis : foliolis lanceolatis, integerrimis, glabris, petiolatis, inæqualibus. Flos pallidus, carnosus, racemis brevibus, terminalibus. Calyx tubulosus, inflatus, 5-fidus, laciniis rotundatis. Corolla petala 5, ovata, concava, pilosa, sub-patentia. Filamenta 5, connexa, subulata, corollæ æqualia. Antheræ magnæ, lineares, flexuosæ, aliquando 3 distinctæ, reniformes in quolibet filamento. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma sub-rotundum, inæqualiter crenatum. Capsula oblonga, 5-pollicaris, obtusè 5-gona, 5-locularis, 5-valvis, basi dehiscens : cortice crasso, duro, fusco, rugoso. Semina plurima, sub-rotunda, involuta seorsim lanâ tenuissima, pallidâ, brevi, multâ.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, & Chinâ, copiosius autem in Cambodiâ.

Eriophoros Javana. Rumph. Amb. l. 1. c. 67. tab. 80. Arbor Lanigera, five Gossampinus Plinii. Bont. Jav. l. 6. c. 24. fig. ibi.

Usus. Istius arboris fructus tomentum omnium optimum, & idoneum præstat ad farciendas culcitas, pulvinaria, & similia, quæ, licet frequenter comprimantur, elasticitate naturali resiliunt, ne indurescant.

GENUS XIV. GOSSYPIMUM.

Char. Gener. Monogyna. Cal. duplex : exterior 3-fidus. Caps. 4-locularis. Sem. lanâ obvoluta. Lin. sy. pl. G. 910.

Sp. 1. GOSSYPIMUM HERBACEUM. α Cây Bông. β. Miên fũ.

Ggg ii

Differ.

Differ. spec. Goss. *foliis* 5-lobis, subtus eglandulosis: *caule* herbaceo, lævi. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 3-pedalis, simplex, erectus, teres, sub-tomentosus: *ramis* brevibus, patentibus, trifariam alternis, axillaribus, indivisis. *Folia* sub-rotunda, 5-loba, integerrima, eglandulosa, venosa, alterna, petiolis longis, teretibus. *Flos* solitarius, magnus, axillaris, & terminalis. *Calyx* exterior trigonus, tripartitus, laciniis magnis, conicis, aliquando integerrimis sæpius dentato-incisis. *Corolla* petala 5, patentia, calyce ampliora, coloris pallidè-lutei, maculâ fusco-rubrà in fundo notata, obtusissima. *Stamina* multa in cylindrum coalita. *Stylus* æqualis staminibus: *figmatibus* 3-4, obtusis. *Capsula* ovata, acuminata, 3-4-gona, 3-4-locularis, polysperma. *Semina* sub-rotunda, pauca, lanâ tenui, albissimâ involuta, valvis tribus, vel quatuor erumpente.

Colitur in totâ Cochinchinâ, Chinâ, & plerisque Asiæ locis non nimis frigidis.

Thunb. Japon. pag. 271. Gossypium Capas. Rumb. Amb. l. 6. c. 15. tab. 12. Quæ figura, & descriptio partim cum nostrâ non cohærent.

Ufus. Nullius plantæ universalior est utilitas, quam Gossypii. Hæc indumenta præbet quatuor orbis partibus: maximè Asiæ incolis, minus Europæ. Ejus semina, quasi legumina sunt edulia, & salubria.

Sp. 2. GOSSYPIUM ARBOREUM. γ . . .

Differ. spec. Goss. *foliis* palmatis: *lobis* lanceolatis: *caule* fruticoso. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* arboreus, 8-pedalis, crus crassus, cortice scabro, fusco: *ramis* diffusis, longis, tortuosis. *Folia* palmata, 3-5-loba, eglandulosa, glabra, sparsa, petiolata, lobis brevibus. *Flos* integrè luteus, terminalis, solitarius. *Calyx* exterior 3-phyllus, foliolis magnis, incisis, erectis: interior 5-crenatus. *Capsula* plerumque 3-gona, 3-valvis, 3-locularis, sub-ovata, acuminata, scabra. *Semina* multa, lanâ albâ obvoluta.

Habitat in orâ Africæ Orientali.

Forsk. Ægyp. pag. 125. Gossypum Arborefcens. Alp. Exot. 38. tab. 38.

Ufus idem, qui præcedentis.

GENUS XV. URENA.

Char. Gener. Monogyna. *Cal.* duplex: exterior 5-fidus, *Caps.* 5-locularis, echinata, monosperma. Lin. fy. pl. G. 909.

Sp. 1. URENA LOBATA. α Gây Báy loung. β Sié thâu fô.

Differ.

Differ. spec. Ur. *foliis* angulatis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, bipedalis, erectus, teres, pilosus, ramosus. *Folia* sub-rotunda, cordata, 3-lobata, serrata, pilosa, alterna, petiolis longis. *Flos* rubescens, axillaris, pedunculis 1-floris, 2-natis. *Caps.* echinata, 5-locularis, 1-sperma.

Habitat spontanea in Cochinchinâ, & Chinâ.
Burm. Ind. pag. 149. Lappago Rumph. Amb. l. 10. c. 43. tab. 25. fig. 2. Aft. in Rumphianâ plantâ folia laciniata: in nostrâ lobata sunt.

Sp. 2. URENA SINUATA. α Cây Báy. ouc.

Differ. spec. Ur. *foliis* sinuato-palmatis: sinibus obtusis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, erectus, 3-pedalis: ramis ascendentibus. *Folia* sinuato-palmata, sinibus obtusis, serrata, aspera, alterna, petiolata: poro glanduloso unico sub costâ intermediâ. *Flos* coloris rosei, minutus, subfolitarius, axillaris: *calyce* utroque 5-fido: *arillis* 5, monospermis, ovatis, echinatis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Malvinda foliis inferioribus multifidis, superioribus incisis, flore solitario. Burm. Zeyl. pag. 150. tab. 69. fig. 2. Alcea floribus roseis, fructu lapaceo, 5-partito. foliis profundè laciniatis. Herm. Mus. Zeyl. pag. 63.

Sp. 3. URENA PROCUMBENS. α Cây Báy Cát. β.

Differ. spec. Ur. *foliis* oblongis, sinuatis, serratis: *caule* procumbente. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 3-pedalis, procumbens, teres, rubescens, ramosus. *Folia* hastata, inæqualiter, & profundè serrata, aspera, alterna. *Flos* croceus, axillaris, congestus: *calyce* utroque 5-fido: *staminibus* 10: *stilo* unico. *Capsula* rotunda, echinata, 4-locularis, 1-sperma.

Habitat loca arenosa in Cochinchinâ, & Chinâ.

Urena Procumbens, foliis hastato-subcordatis indivisis, serratis, caule procumbente. Burm. Ind. pag. 150.

Sp. 4. URENA POLYFLORA. β Xie thân số.

Differ. spec. Ur. *foliis* angulatis: *floribus* congestis: *calycibus* polyfloris.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, erectus, 2-pedalis, ramis patentibus. *Folia* angulata, inæqualiter crenata, utrinque pilosa, alterna, petiolata. *Flos* croceus, axillaris, congestus: *calyce* utroque 5-fido: exteriore polyfloro: interiore laciniis linearibus. *Stylus* unicus: *stamina* Monadelpha. *Capsula* ovata, muricata, 5-locularis, monosperma. Petala 5, obtusa, basi sub-coalita.

Habitat agrestis prope Cantonem Sinarum.

Sp.

† Sp. 5. URENA MONOPETALA. α Cây Báy chèo.

Differ. spec. Ur. *foliis* ovato-lanceolatis, serratis : *corollis* monopetalis.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus : 2-pedalis, erectus, ramosus. *Folia* ovato-lanceolata, integra, serrata, venosa, tomentosa, alterna. *Flos* violaceus, axillaris, solitarius. *Calyx* exterior 5-phyllus, brevior. *Corolla* 1-petala, tubo calyci æquali : limbo patente, 5-partito, laciniâ superiore maiore, emarginata : *stamina* Monadelphia. *Capsula* sub-rotunda, muricata, 5-locularis, 1-sperma.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

GENUS XVI. HIBISCUS.

Char. Gener. Monogyna. *Cal* duplex : exterior polyphyllus. *Caps.* 5-locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 911.

Sp. 1. HIBISCUS POPULNEUS. α Cây Tla.

Differ. spec. Hib. *foliis* cordatis, integerrimis : caule arboreo, *calycum* exteriore truncato. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* Arboreus, 15-pedalis, ramis longis, expansis. *Folia* basi cordata, inde conica, integerrima, glabra, sparsa, petiolis longis. *Flos* magnus, pallidus, in senectute ruber, 5-petalus, patens. *Calyx* exterior in Cochinchinâ 3-phyllus, in Malabariâ integer, repandus : interior campanulatus, 5-dentatus. *Capsula* sphæroidea, fœsqui-pollicaris, 5-locularis, polysperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ. Etiam longâ serie plantatus in urbe Gallorum Pondichery, ubi jucundum umbraculum præbet viatoribus.

Novella Litorea. Rumph. Amb. 1. 3. c. 31. tab. 74.

Sp. 2. HIBISCUS TILIACEUS. α Cây Tla lăm chèo. β. . . .

Differ. spec. Hib. *foliis* cordatis, sub-rotundis, indivisis, acuminatis, crenatis : caule arboreo : *calyce* exteriore decem dentato. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* arboreus, 12 pedalis, tortuosus : *cortice* canabino : *ramis* multis expansis. *Folia* cordata, sub-rotunda, acuminata, sub-crenata, sparsa, petiolis longis, teretibus. *Flos* magnus, sparsus, flavus, rubro-striatus : *calyce* exteriore 10-dentato, interiore 5-fido : *corollâ* 5-petalâ, obtusâ, patente. *Stamina* multa, Monadelphia. *Stylus* 5-fidus. *Capsula* ovata, rugosa, fusca, 5-locularis, polysperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, maximè ad ripas fluminum, & maris